

A group of people, including a man with dreadlocks and a woman with a bun, are smiling and socializing at a cultural event. The background features colorful, abstract patterns and lights.

Culturele Huiskamer van Almere

Beleidsplan Kunstlinie in het kader van
Cultuurplan 2026-2028 Gemeente Almere

KUNSTLINIE

is de Schouwburg en Kunsthal van Almere

**“Kunstlinie ligt in
de stad, de stad
ligt in de wereld,
en de wanden zijn
van huid”***

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5
2. MISSIE - VISIE - VISIOEN 2040	7
3. 2026–2028 ARTISTIEK BELEID	8
3.1 Kernwaarden	
3.2 Seizoensthema's	
3.3 The Culture	
4. CONCRETE VERTALING (ARTISTIEK) PROGRAMMA	10
4.1 Schouwburg	
4.1.1 Programmering uit het vrije aanbod	
4.1.2 Artistiek–inhoudelijke programmering	
4.1.3 Samenwerkingen	
4.2 Kunsthal	
4.2.1 Stand van zaken en werkwijze	
4.2.2 Tentoonstellingsprogramma	
4.2.3 Samenwerking, co–creatie en partnerschappen	
4.3 Stadsprogrammering	
4.3.1 Werkwijze	
4.3.2 Zaal X	
4.3.3 Concrete stappen 2026–2028	
4.4 Medewerkers programma en publiek	
5. EDUCATIE EN TALENTONTWIKKELING	24
5.1 Onderwijsprogramma's	
5.2 Educatieve contextprogrammering	
5.3 Talentontwikkeling	
5.4 Komende jaren meer impact	
	29
6. PUBLIEK EN MARKETING	
6.1 Ambities 2026–2028	
6.2 Publieksanalyse	
6.3 Publiek van de toekomst	
	33
7. ONDERNEMERSCHAP EN ORGANISATIE	
7.1 Organisatie	
7.2 De codes	
7.3 Financiering	

KUNSTLINIE

WELKOM

Kunstlinie is dé plek in Almere waar kunst beleefd en genoten wordt. In de afgelopen (bijna) 20 jaar is de organisatie opgegroeid en meegegroeid met de stad. Een jonge stad die voortdurend in ontwikkeling is. Kunstlinie is gevestigd in een karakteristiek gebouw, ontworpen door het Japanse bureau SANAA architecten en werd in 2007 geopend door koningin Beatrix. Het pand is gevestigd aan – en deels ‘op’ – het Weerwater in het centrum van de stad en eigendom van de gemeente. Kunstlinie beschikt over drie theaterzalen (grote zaal met 975 stoelen, middenzaal met 330 stoelen en een kleine zaal met 150 stoelen) en na een ingrijpende verbouwing in 2014–2016 ook over een hoogwaardige kunsthall van 800 m2 met zeven expositieruimtes. Daarnaast heeft het gebouw meerdere goed uitgeruste studio's, een AV-studio en een aantal multi-inzetbare ruimtes zoals de Overgooi en de Architectuurstudio, de grote City Lounge, uitgebreide horecafaciliteiten en een museumshop. Het pand leent zich uitstekend voor het organiseren van evenementen en congressen, waarvoor het in toenemende mate wordt ingezet.

Kunstlinie heeft prachtige en lastige tijden gekend. De afgelopen jaren heeft Kunstlinie de stad steeds bediend met een breed en divers kunstenaanbod. Onze ambitie, maar ook de noodzaak, het aanbod te diversifiëren, ons meer te wortelen in de stad en van Kunstlinie de culturele huiskamer van Almere te maken, vormen de belangrijkste aanleiding voor de huidige transitie.

De schouwburg is onder meer gestart met structureel programmeren van artistiek–inhoudelijk en gesubsidieerd aanbod (meerjarig ondersteund door het Fonds Podiumkunsten). De Kunsthall heeft een nieuwe manier van cureren geïntroduceerd. Er wordt op alle vlakken ruimte gecreëerd voor The Culture. En over de gehele linie werken we aan meer samenhang tussen de programma's van de Schouwburg en de Kunsthall, met de (nieuwe) Stadsprogrammering als kloppend hart en levendige schakel tussen Kunstlinie, de stad en haar bewoners.

Ook andere uitdagingen hebben onze aandacht; de wereld en de stad veranderen in rap tempo, we willen actueel zijn, meer publiek bedienen en van betekenis zijn voor meer publieksgroepen. Tegelijkertijd staan ons fikse bezuinigingen te wachten. Het vraagt een inventieve blik om met beperkte(re) middelen onze ambities te realiseren. We denken door herverdeling van ons aanbod, herinrichting van de interne organisatie, meer en (kosten)efficiënter samen te werken en het gebouw beter te benutten, de bezuinigingen het hoofd te kunnen bieden.

Dit beleidsplan voor de periode 2026–2028 krijgt gestalte onder een interim directie en met een relatief nieuw programmateam. We hebben helder voor ogen waar Kunstlinie naar toe moet groeien, tegelijkertijd staan we midden op het kruispunt van een transitie. De stappen die we gaan zetten op zowel organisatorisch als artistiek–inhoudelijk vlak zijn groot en vragen een gefaseerde aanpak. En veel zullen we gaandeweg nog gaan uitvinden.

In dit beleidsplan zetten we uiteen hoe we de komende jaren vorm gaan geven, ten dienste van Kunstlinie als culturele huiskamer van de stad Almere.

Activiteitenoverzicht seizoen 2024–2025

Wat	# activiteiten	# bezoekers
1. Schouwburg	338	90.772
Cabaret	63	33.113
Dans	8	2.524
Familie & Jeugd	30	9.045
Klassieke muziek	16	2.350
Musical	24	15.608
Muziek	38	14.499
Muziektheater	8	1.054
Opera & Operette	2	438
Show	5	2.963
Specials	11	3.450
Toneel	17	4.293
Zaal X	40	2.586
Co-productie festival 2turbenhoog	70	1.292
Co-productie (2) Suburbia	6	557
2. Kunsthal	10	5.091
Uitreiking architectuurprijs	1	75
Kinder speelexpositie Sankofa	3	1.049
Tentoonstellingen Black Achievement Month	3	350
Tentoonstelling Folkert de Jong waarheid	1	1.408
Tentoonstelling Re:FWD	1	1.974
Expositie People like Me	1	235
3. Educatie	38	8.268
Schoolvoorstelling i.s.m. Collage & KIDD	24	6.493
Educatieve contextprogrammering	6	443
Onderwijs (VO & PO)	8	1.332
4. Verhuur	85	97.447
Culturele verhuur diverse Almeerse dansscholen	12	9.868
Commerciële voorstellingen	15	12.079
Events	55	10.500
Vaste huurders (CKVA / AJSO / 5 O'Clock Class)	3	65.000

MISSIE - VISIE - VISIOEN 2040

2

Missie

Kunstlinie wil het kloppend hart zijn van kunst en cultuur in Almere. In een jonge stad zonder eeuwenoude tradities geven wij betekenis en richting aan het leven van vandaag en morgen. Wij verbinden mensen, brengen verhalen en maken ruimte voor nieuwe perspectieven.

Visie

Kunst is de motor voor empathie, verbeelding en verandering. Als cultuurhuis is het essentieel mee te bewegen met het ritme van de stad en bij te dragen aan een inclusieve omgeving waarin iedereen zich thuis voelt en gehoord wordt. Zo bouwen we aan een toekomst waarin cultuur een vanzelfsprekend onderdeel van het leven is.

Ons programma moet raken aan wat er speelt, lokaal en mondiaal en uitnodigen tot reflectie, dialoog en ontmoeting. We kiezen voor samenwerking met

makers, curatoren en gemeenschappen op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid. We willen een plek zijn voor alle Almeerders, met extra aandacht voor jongeren, jongvolwassenen en jonge gezinnen. Zij zijn de dragers van de energie, diversiteit en toekomst van onze stad. Zo geven we betekenis aan Kunstlinie als culturele huiskamer van Almere.

2040 een visioen

Kunstlinie heeft zich ontwikkeld tot een toonaangevend cultuurhuis met diepe lokale wortels én landelijke aantrekkingskracht. Programmering, samenwerkingen en positionering vertrekken vanuit één centrale missie: Kunstlinie als culturele huiskamer van de stad.

Alles wat we doen wortelt in de verhalen, energie en diversiteit van de bewoners. We luisteren actief zodat we programma's brengen die relevant zijn en aansluiten bij het ritme van de stad. We co-creëren en werken samen met makers, curatoren, gemeenschappen en partners, en laten nieuwe perspectieven en ruimte voor experiment ontstaan. We vertalen lokale verhalen naar artistieke, educatieve en culturele uitingen die toegankelijk zijn, maar ook uitdagen. En we verbinden mensen, disciplines en ideeën, zodat Kunstlinie fungeert als een levendig knooppunt voor ontmoeting, reflectie en verbeelding. Onze focus ligt niet alleen op de inhoud van onze programma's, maar ook op onze algehele uitstraling. Kunstlinie is een bruisende plek, waar je ook terecht kunt voor een kop goede koffie, om te werken, te lezen en te verbinden met (on)bekenden. Een plek die voelt als een warm thuis en die kunst en creativiteit ademt.

Met dit beeld voor ogen draagt Kunstlinie de komende jaren bij aan de lange termijnambities van Gemeente Almere en zorgt ervoor dat cultuur voor alle Almeerders dichtbij is, dat cultuur bijdraagt aan de gezonde groei van Almere en haar bewoners, en medebepalend is voor de mate waarin cultuur de identiteit van Almere vormgeeft. Onze bijzondere aandacht voor gezinnen, kinderen en jongvolwassenen tussen 16 en 30 jaar draagt eraan bij dat de jonge Almeerder, ook in 2040 en daarna, cultuur in het hart heeft en uitdraagt in diens eigen omgeving.

Zoals de Vlaamse dramaturg Marianne van Kerkhoven het ooit verwoordde: “het theater ligt in de stad, de stad ligt in de wereld, en de wanden zijn van huid”. Dat betekent voor ons dat Kunstlinie geen afgesloten ruimte is, maar een plek die ademt met wat er om ons heen gebeurt. We willen voelen wat er speelt, daarop reageren en ruimte bieden aan stemmen en verhalen die gehoord moeten worden. Onze programmering is poreus: ze laat binnen wat resoneert met het nu – lokaal én (inter)nationaal. Tegelijk creëren we een veilige binnenruimte voor ontmoeting, reflectie en verbeelding.

In dat kader hebben we Stadsprogrammering, als nieuw en derde domein, aan Kunstlinie toegevoegd. Waar Kunsthal en Schouwburg hoofdzakelijk een eigen signatuur en werkwijze hebben, is Stadsprogrammering de grote verbinder die de programmering van beide organisatie van context voorziet en samen met de stad nieuwe programma's ontwikkelt.

Ten behoeve van de samenhang tussen deze drie domeinen en als richtsnoer voor onze artistieke keuzes, hebben we kernwaarden geformuleerd en krijgen de komende seizoenen een gemeenschappelijk thema mee. Dit vormt het artistiek–inhoudelijk kompas, een gezamenlijk vertrekpunt, dat de verschillende artistieke afdelingen met elkaar verbindt.

3.1 Kernwaarden

- **In het ritme van de stad**
We bewegen mee met het ritme van Almere en wortelen onze programmering in de verhalen, gemeenschappen en actuele thema's van de stad. Samen met de bewoners creëren we ruimte voor ontmoeting en dialoog. In samenwerking met lokale partners verbinden we kunst aan maatschappelijke uitdagingen.
- **Meerstemmig & herkenbaar**
Iedere Almeerder moet zich welkom, gezien en vertegenwoordigd voelen. We geven podium aan diverse stemmen en perspectieven, met aandacht voor thema's als biculturaliteit, migratie, identiteit en sociale rechtvaardigheid.
- **Actueel & betrokken**
We richten ons op urgente maatschappelijke en culturele kwesties – van klimaat tot digitalisering, van ongelijkheid tot identiteit – en bieden ruimte aan makers die nieuwe perspectieven openen en kritische reflectie stimuleren.
- **Grensverleggend**
We omarmen vernieuwing in kunst en cultuur, stimuleren artistieke ontwikkeling en geven ruimte aan experiment en een transformatie. We dagen bestaande kaders uit en zoeken naar nieuwe vormen en ervaringen voor ons publiek.

3.2 Seizoensthema's

Seizoensthema's zijn de rode draad tussen de Kunstliniebrede activiteiten. Elk domein vertaalt het thema in een eigen artistieke taal. Dit vormt een breed palet aan programma uitingen die door de contextprogramma's van Stadsprogrammering (gesprekken, workshops, community projecten, publieksactiviteiten) tot één geheel gesmeed wordt.

Op deze manier zorgen we voor artistieke samenhang én vergroten we de urgentie en relevantie van ons aanbod voor de stad. In hoofdstuk 4 lichten we enkele voorbeelden uit.

Thema 2025–2026

Reality Check – van de ene realiteit naar de andere realiteit

Reality Check gaat over het verkennen van verschillende realiteiten: de fysieke, de innerlijke, de maatschappelijke. Die van onszelf en die van een ander. Dit thema nodigt uit om stil te staan bij de verschuivingen die plaatsvinden wanneer we bewegen tussen verschillende werkelijkheden en perspectieven. Hoe beïnvloedt onze perceptie van realiteit onze handelingen, gedachten en relaties met de wereld en mensen om ons heen?

Thema 2026–2027

Lost Connection – waarom verbinding geen gegeven is

Lost Connection gaat over het verlies van verbinding, met elkaar, met onszelf, met de natuur, en over de complexe rol die technologie daarin speelt. Hoe gaan we om met verloren verbindingen? En is het mogelijk deze te herstellen?

Thema 2027–2028

Rhythm of The Culture – The Culture als puls van de stad

Rhythm of The Culture draait om het onderzoeken van wat "The Culture" daadwerkelijk is. The Culture wordt omschreven als een levende, dynamische beweging, geworteld in hiphop en urban expressie, die zich wereldwijd uitstrekt – van muziek, dans en mode tot beeldtaal en identiteit. Hoe erkennen we deze culturele puls? Hoe verhoudt zij zich tot Almere, haar gemeenschappen en tot ons eigen verhaal als cultuurhuis?

Thema 2028–2029

Echoes of Tomorrow – wat we vandaag doen, weerklinkt in de toekomst

Echoes of Tomorrow richt zich op de impact op lange termijn van onze beslissingen, zowel persoonlijk als collectief. Welke invloed hebben onze beslissingen nu voor de toekomstige wereld en generaties? En welke verantwoordelijkheid hebben en nemen wij daarin?

3.3 The Culture

'The Culture' is een dynamisch cultureel ecosysteem dat het kloppend hart vormt van het creatieve leven van jonge generaties. Met wortels in (afro-) diasporische gemeenschappen en sterk aanwezig in stedelijke omgevingen, uit het zich in muziek, dans, mode, film en beeldende kunst. Waarden als *each one teach one*, *speak truth to power* en *change the game* staan centraal en voeden een gemeenschap die creativiteit, samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid ademt.

In een jonge, diverse stad als Almere is The Culture een wezenlijk onderdeel van de stedelijke identiteit en een krachtig middel voor sociale cohesie en stedelijke ontwikkeling. Met het aantreden van een nieuw jong programmteam is een koerswijziging ingezet; we erkennen en ondersteunen The Culture als artistieke en maatschappelijke kracht en werken aan een programmering die beter aansluit bij de diversiteit van de stad.

Met onze kernwaarden en seizoensthema's als kompas krijgt de programmering voor de Schouwburg, Kunsthal en Stadsprogrammering concreet gestalte.

4.1 Schouwburg

Een stad als Almere verdient een rijk en veelzijdig podiumaanbod. Als volwaardige grootstedelijke schouwburg tonen we een selectie uit het volledige spectrum van het Nederlandse podiumkunstenveld – van gevestigde namen tot nieuwere stemmen, van commerciële titels tot kwetsbaar artistiek aanbod, van een 'avondje uit' tot een 'avondje aan'. Onze programmering voor de komende jaren richt zich op de genres Cabaret, Musical, Show, Specials, Muziek, Toneel, Dans, Muziektheater, Theatercollege en Jeugd & Familie en vindt hoofdzakelijk plaats in de Grote Zaal en de Middenzaal. In het verleden voerde het meer toegankelijke en commerciële aanbod de boventoon, inmiddels zijn we gestart met een evenwichtiger verdeling van commercieel en artistiek kwetsbaar aanbod, meer contextprogrammering en een betere aansluiting bij The Culture. We programmeren aanbod gericht op de verschillende groepen bewoners met een migratieachtergrond. En in het kader van toegankelijkheid programmeren we Engelstalige voorstellingen, onder andere voor de grote expat community in Almere.

De komende jaren brengen we ook meer jeugdaanbod. We vinden het belangrijk dat iedere Almeerder vanaf het eerste levensjaar toegang heeft tot podiumkunst, waarmee we een basis leggen voor een levenslange relatie met kunst en cultuur. Vanaf seizoen 2028–2029 is er iedere zondag en iedere schoolvakantie iets te zien of te doen voor de Almeerse jeugd.

4.1.1 Programmering uit het vrije aanbod (niet gesubsidieerd)

Voorstellingen uit het vrije, niet gesubsidieerde, aanbod vormen een belangrijk deel van onze programmering. Hiermee bedienen we een grote publieksgroep, een stevige publieksbasis die we koesteren. Binnen de keuzes die we hierin maken, kiezen we hoofdzakelijk voor de combinatie van kwaliteit en verwacht financieel rendement – met dit aanbod kunnen we immers een deel van de artistieke (gesubsidieerde) programmering bekostigen – en in overige gevallen voor aansluiting bij onze kernwaarden.

In seizoen 2025–2026 programmeren we ongeveer 195 voorstellingen uit het vrije aanbod. Dit groeit door tot 210 in seizoen 2028–2029. De programmering uit het vrije aanbod staat voornamelijk in de Grote Zaal.

Grote namen

In 2026 programmeren we onder andere bekende cabaretiers als **Daniel Arends, Kasper van der Laan, Yentl & de Boer, van der Laan & Woe, Henry van Loon, Lisa Ostermann, Patrick Laureij** en **Tineke Schouten**. Ook staan de grote musicals **Foxtrot, Onze Jordaan** en **CATS** in Kunstlinie. Daarnaast halen we steeds meer grote namen uit de Nederlandse muziek naar Almere, zoals **Racoon, Waylon, Douwe Bob, MEAU** en **BLØF**. Ook faciliteren we de komende jaren Poppodium De Meester wanneer het aanbod te groot is voor hun locatie.

Meerstemmig & herkenbaar

Vanuit het vrije aanbod selecteren we ook makers en verhalen die aansluiten bij publiek met een niet-westerse migratieachtergrond. Hiermee sluiten we aan bij onze kernwaarde 'Meerstemmig & herkenbaar'. Zo staat **Izaline Calister** in 2026 bij ons met haar programma rondom het onderbelichte verhaal van de Tweede Wereldoorlog in het Caribisch Gebied en brengen de Marokkaans-Nederlandse **Mouna**

Laroussi en Walid Benmbarek de voorstelling **Gedeelde Grond** over identiteit en de betekenis van thuis. In seizoen 2026–2027 programmeren we de voorstelling **Bollywood Masala**, een muzikale Indiase komedie die film, dans en gastronomie combineert.

De Surinaamse en Antilliaanse gemeenschap in Almere (ongeveer 15% van de bevolking) bedienen we onder andere met cabaretiers als **Lovella Telesford, Roué (Verveer) meets Chelle**, het Surinaamse muziekspektakel **Kaseko in Concert** en **Peper & Zuur?!**, waarin **Howard Komproe** en **Noni Kooiman** de Surinaamse geschiedenis tot leven brengen via de keuken. Ook staat de Nederlands–Surinaamse artiest **Tranga Rugie** in april 2026 bij ons. Op Srefidensi Dey staat de **Srefidensi Comedyshow** in onze grote zaal en in de aanloop naar Keti Koti verwelkomen we **Jeffrey Spalburg** met zijn **Keti Koti Conference**. Ook bestendigen we onze samenwerking met **Stichting Untold**, die jaarlijks bij ons programmeert rondom Keti Koti, het **African Diaspora Performing Arts Festival** en met eigen producties in onze middenzaal staat.

Binnen het vrije aanbod programmeren we ook makers en performers met diverse culturele achtergronden wanneer hun werk daar niet expliciet over gaat. In 2026 zijn dit onder andere **Ayoub Kharkhach, Jandino Asporaat, Nhung Dam, Yunus Aktas, Isabelle Kafando, Jeannine la Rose, Rayen Panday, Deng Boy, Onias Landveld** en **Anuar**.

Engelstalige programmering

In seizoen 2025–2026 brengen we het eerste programma van cabaretier **Micky Overman**, dat binnen korte tijd was uitverkocht. Ons doel is om in de toekomst meerdere keren per seizoen Engelstalige programma's aan te bieden uit het vrije circuit.

Jeugdprogrammering

Met de jeugdprogrammering uit het vrije aanbod spelen we in op populaire titels voor verschillende leeftijdsgroepen. Komende seizoenen staan bijvoorbeeld **K3, De Proefkeuken, Ernst & Bobbie, Buurman & Buurman, De Eindmusical, De Slijmmusical, Steven Kazan** en **Mees Kees** in onze grote zaal. Terugkerende producenten zijn onder andere Van Hoorne Studio's, Studio 100 en REP Entertainment. Ook programmeren we standaard de jeugdvoorstellingen van **ISH Dance Collective**, die z'n wortels heeft in The Culture, en komt in 2026–2027 **Lil Ones**, een concept waarin hiphoplabele **Top Notch** een eigen sausje gooit over klassieke kinderliedjes, naar Almere.

4.1.2 Artistiek–inhoudelijke programmering

De komende jaren bouwen we verder aan artistiek–inhoudelijk en kwetsbaar aanbod uit het gesubsidieerde circuit. Hiermee creëren we een sterker en evenwichtiger profiel, bereiken we een breder publiek en bieden ruimte aan innovatie en maatschappelijk engagement. In seizoen 2025–2026 programmeren we ongeveer 40 voorstellingen. Dit groeit door tot ongeveer 65 in seizoen 2028–2029. Hoewel ons bezuinigen staan te wachten, denken we deze ambitie waar te kunnen maken. We financieren deze programmering deels met de winst uit de niet–gesubsidieerde programmering én met de meerjarige ondersteuning die wij ontvangen uit de Podiumregeling van het Fonds Podiumkunsten. Deze programmering staat voornamelijk in de Middenzaal en soms in de Grote Zaal.

Brede artistieke basis

We geloven in het belang van duurzame relaties met makers en gezelschappen. Samen bouwen we aan herkenbaarheid en publieksopbouw. Gevestigde gezelschappen waar we mee samenwerken, of dat gaan doen, zijn: ons huisgezelschap **Suburbia, Theater Rotterdam, Theater Oostpool, Het Nationale Theater, Orkater, Introdans, Scapino Ballet** en **NDT** (vanaf seizoen 2026–2027). Binnen de jeugdprogrammering zijn dat ons huisgezelschap **BonteHond, Plan d–, MAAS Theater & Dans, De Toneelmakerij, Danstheater AYA** en **Het Filiaal Theatermakers**.

Alle zijn toonaangevende gezelschappen binnen het Nederlandse podiumkunstenveld en sluiten op hun eigen wijze aan op ons artistiek beleid en onze kernwaarden.

Daarnaast blijft er altijd ruimte voor andere gezelschappen met voorstellingen die passen bij bijvoorbeeld ons seizoensthema of bij belangrijke thema– of feestdagen.

De artistiek–inhoudelijke programmering biedt bij uitstek gelegenheid onze kernwaarden naar voren te laten komen:

- In 2026 programmeren we de voorstelling **Sisterhood** die Romana Vrede maakt bij **Theater Rotterdam**. **Sisterhood** is een muzikale en intieme voorstelling over een groep vrouwen die geconfronteerd wordt met onderlinge spanningen, verwachtingen en de veranderlijkheid van vriendschappen. De voorstelling geeft ruimte aan diverse stemmen en perspectieven, en laat zien hoe persoonlijke relaties beïnvloed worden door bredere

maatschappelijke kwesties.

Kernwaarden: 'Meerstemmig & herkenbaar' en 'Actueel & betrokken'.

- In het kader van Internationale Vrouwendag programmeren we op 8 maart 2026 **FOR REAL** van **Resonate Productions**, waarin de intellectuele ondermijning van vrouwen als uitgangspunt wordt genomen in een ervaring die journalistiek, livemuziek en podcast combineert.
Kernwaarden: 'Meerstemmig & herkenbaar', 'Actueel & betrokken' en 'Grensverleggend'.
- Begin 2026 is **Moeder van Europa** van **Orkater** te zien, een verhaal over de wispelturigheid van macht, de strijd om in historische verhalen alle stemmen te laten klinken en het herschrijven van geschiedenis.
Kernwaarden: 'Meerstemmig & herkenbaar' en 'Actueel & betrokken'.

Seizoensthema's

Het seizoensthema wordt de komende jaren een programmalijs binnen onze artistiek-inhoudelijke programmering. We selecteren ieder seizoen een aantal voorstellingen die daar goed op aansluiten en maken daar een contextprogramma omheen waarin we samen met Almeerse partners de thematiek linken aan de lokale context.

Voorbeeld 2025–2026 met thema Reality Check:

- **Boys won't be Boys** van **Rikkert van Huisstede**, een voorstelling die de mannelijke norm bevraagt en vele alternatieve interpretaties van mannelijkheid viert.
In de contextprogrammering werken we samen met Pride Almere, Kunst=leuk en SALTY in onder meer een filmvertoning, een talk en een performance in de foyer.

Voorbeeld 2026–2027 met thema Lost Connection:

- **Sense of Being** van **Ragazze Quartet** en **Via Berlin**, waarin de makers samen met de blinde danser Saïd Gharbi verkennen wat het betekent om te 'zijn' in een digitale tijd. Via herontdekking van vergeten zintuigen wordt gezocht naar verbinding met elkaar, onszelf en de natuur. Een meereizend contextprogramma betreft het publiek bij nieuwe vormen van contact. Daarnaast ontwikkelen wij zelf een extra contextprogramma dat gelinkt is aan Almere en Almeerse partners.

The Culture

We vinden het belangrijk om in de schouwburgprogrammering ruimte te maken voor The Culture. Zo verbreden we ons artistieke palet en maken Kunstlinie interessant voor een groter en jonger deel van de Almeerse bevolking. Deze activiteiten vinden met name plaats in de middenzaal en een enkele keer in de grote zaal.

We programmeren structureel **Theater Rotterdam**, **Lloydscompany** en **Denden Karendiz/Zero Dance Theatre**, en vanaf 2026–2027 ook **RIGHTABOUTNOW INC.** Naast deze vaste gezelschappen, zoeken we naar andere voorstellingen en makers die hun wortels hebben in The Culture. Hiervoor zetten we in 2026 een overleg op met programmeurs van locaties met een soortgelijke demografie, zoals Bijlmer Parktheater, Meervaart en Theater Rotterdam. We delen expertise en winnen advies in bij talentontwikkelingsplekken als Nowhere, Likeminds en SALTY.

Engelstalige programmering

In 2025–2026 brengen we de Engelstalige voorstelling **Dear Frail Male** van **Just van Bommel**. In 2026–2027 staat de gelauwerde performance **Haribo Kimchi** van **Jaho Koo**, die van Zuid-Korea naar Europa emigreerde, in Kunstlinie. In zijn Engelstalige voorstelling vermengt hij de Koreaanse kookkunst met persoonlijke verhalen en bedenkingen over je thuis voelen, migratie en identiteit.

Ons doel is om meerdere keren per seizoen een Engelstalig artistiek programma te bieden.

Jeugdprogrammering

We geloven dat jeugdtheater een fundament legt voor persoonlijke, culturele en maatschappelijke ontwikkeling en zijn trots op de hoge kwaliteit van het Nederlandse jeugdtheater. Daarom kiezen we voor een groeiend aantal artistiek–inhoudelijke jeugdvoorstellingen, waarin onze kernwaarden terugkomen.

Voorbeelden 2026:

- **Let's go Barbie** van **MAAS Theater en Dans**, een interdisciplinaire voorstelling over schoonheidsidealen, verwachtingen en identiteit, die is bekroond met de BNG Bank Theaterprijs.
- **DIEP** van **Het Filiaal Theatermakers**, een visuele en poëtische onderwatervertelling die liefde voor de natuur oproept en ecologisch bewustzijn stimuleert.

Beide voorstellingen sluiten aan bij de kernwaarden 'Actueel & betrokken' en 'Grensverleggend'.

Sinds seizoen 2025–2026 werken we samen met **2turvenhoog** aan het programma '**Kunstlinie x 2turvenhoog**'. Op vier vrijdagochtenden verspreid over het seizoen brengen we kwalitatief hoogwaardige voorstellingen voor bezoekers van 0–6 jaar en hun begeleiders. In de intieme setting van onze Studio Poort stemmen we de beleving van begin tot eind op hen af. Meer over de samenwerking met **2turvenhoog** is te lezen onder Samenwerkingen.

Extra aandacht hebben we voor jeugdvoorstellingen die hun wortels hebben in The Culture. We programmeren structureel de jeugdvoorstellingen van **Lloydscompany** en **Danstheater AYA**. In 2025–2026 programmeren we dansgezelschap **Rafaela**, die acrobatiek, hiphop en Afro-Caraïbische dans combineert, een gezelschap dat daarna hopelijk vaker bij ons terug komt. In 2026–2027 programmeren we de grote zaalvoorstelling **Alice in Wonderland** van DOX (makershuis met transculturele insteek) en De Toneelmakerij.

In het bereiken van de Almeerse jeugd spelen ook schoolvoorstellingen een belangrijke rol en zijn we blij met onze partners Collage en KIDD (zie hoofdstuk 5 Educatie en Talentontwikkeling).

4.1.3 Samenwerkingen

Binnen onze artistieke programmering werken we nauw samen met Almeerse partijen.

Suburbia is ons huisgezelschap dat vrijwel altijd monteert en in première gaat in Kunstlinie. We ondersteunen met marketing, techniek en ticketing en werken nauw samen in ons gezamenlijke concept zaal X. In het kader van de wens om de samenwerking te verstevigen en krachten te bundelen, komt Suburbia in het najaar van 2025 als proef bij ons inhuizen, met het oog op permanente inhuizing; Suburbia houdt kantoor in Kunstlinie en werkt er aan *Nothing Beats*

Reality, de voorstelling die eind 2025 in première gaat. Met de inhuizing brengen we produceren en presenteren samen onder één dak en beogen daarmee een betere en efficiëntere samenwerking. De kennis en ervaring met betrekking tot het ontwikkelen van voorstellings- en presentatieconcepten en de verbinding met een eigen thuispubliek halen we zo naar Kunstlinie.

Of zoals in het plan *Hectare Cultuur* (Van Mil/Berenschot) is verwoord: “Het inhuizen van theatergroepen als Suburbia [...] geeft ziel aan de schouwburgfunctie, zorgt voor levendigheid en ‘reuring’, stimuleert interdisciplinaire samenwerking met andere functies in de Hectare Cultuur en is belangrijk voor de landelijke positionering.”

BonteHond is ons andere huisgezelschap en gebruikt Kunstlinie ook als montage- en premièreplek. Ook hier ondersteunen we met marketing, techniek en ticketing en werken we nauw samen binnen zaal X. Waar mogelijk trekken we samen op, zoals tijdens het Uitfestival 2025, waar we de voorstelling **WAUW!** gratis aanboden aan het Almeerse publiek. We onderzoeken of we hier een traditie van kunnen maken.

Kunstlinie is coproducent van het **2turvenhoog festival** en gezamenlijk geven we de eerdergenoemde programmalijs ‘Kunstlinie x 2turvenhoog’ vorm. Makers van 2turvenhoog kunnen laagdrempelig gebruik maken van onze repetitiestudio’s.

Binnen de muziekprogrammering is kamermuziekensemble **Black Pencil** vaste bespeler van Kunstlinie. Al hun zaalvoorstellingen krijgen een plek in onze programmering.

Goede Rede Concerten organiseert maandelijks op zondagmiddag een (klassiek) concert met jonge, talentvolle musici in de kleine zaal.

Daarnaast programmeren we zo mogelijk ieder seizoen concerten van **Nieuw Podium Klassiek Almere (NPKA)** en het **FlevoEnsemble**.

De **Cultuur Coalitie** is een groep jonge Almeerse cultuurprofessionals die aanschuiven bij beleidsmakers om hun stem te laten horen. In seizoen 2025–2026 nemen we ze mee naar vier voorstellingen die interessant zijn voor een jongere doelgroep. Na afloop gaan we met ze in gesprek en hopen zo meer inzicht te krijgen in de wensen en behoeftes van jongeren.

2turvenhoog festival

4.2 Kunsthal

Sinds de opening in 2017 is Kunsthal Almere uitgegroeid tot een toonaangevende locatie voor beeldende kunst in de stad. Met jaarlijks gemiddeld 15.000 bezoekers en een programma van grote en kleinere tentoonstellingen heeft de Kunsthal zich ontwikkeld tot een ontmoetingsplek voor kunst, dialoog en verbeelding.

4.2.1 Stand van zaken en werkwijze

Wij zien het museum niet alleen als een plek waar kunst wordt getoond, maar ook als een plek waar de samenleving wordt ontwikkeld en weerspiegeld. In Almere – een van de jongste en meest diverse steden van Nederland – betekent dit dat wij bijdragen aan het vormen van culturele identiteit, het bieden van ruimte aan uiteenlopende perspectieven en het stimuleren van eigenaarschap en participatie onder inwoners.

Om dat te bereiken hebben we het afgelopen jaar geëxperimenteerd met een nieuwe werkwijze, die is uitgegroeid tot een standaard werkmethode; elke tentoonstelling wordt ontwikkeld onder leiding van de tentoonstellingsmanager, met een telkens nieuw samengesteld projectteam. We werken met gastcuratoren en –programmeurs die multidisciplinair en thematisch te werk gaan. We bieden nadrukkelijk ruimte aan beginnende en onder-gerepresenteerde professionals, ongeacht opleiding of achtergrond, die we werven met open calls en toegankelijke selectieprocedures. Dat garandeert frisse perspectieven en maatwerk.

Financiële disbalans en bezuinigingen

Onze programmering kent van nature een onbalans tussen inkomsten en uitgaven; tentoonstellingen willen we toegankelijk houden voor een zo breed en divers mogelijk publiek. Vanwege gemeentelijke bezuinigingen op de programmasubsidie, zijn ingrijpende keuzes onvermijdelijk. De Kunsthal zal minder eigen producties realiseren en ongeveer de helft van de tentoonstellingsperiode wordt voortaan ingevuld door partners. Door samen te werken met derden en verschillende huurtarieven te hanteren – van partner- tot commercieel tarief – spreiden we kosten en genereren we extra inkomsten. Dit is noodzakelijk om het verschil van ongeveer € 100.000 tussen huursubsidie en daadwerkelijke huur te dekken en de impact van de bezuinigingen op te kunnen vangen.

De bezuinigingen doen pijn én vragen om focus; ze dwingen ons opnieuw te bepalen wat we als Kunsthal écht willen betekenen voor de stad. Daarom richten we ons (nog) meer op samenwerking en meerstemmigheid, verweven we maatschappelijke vraagstukken en morele kwesties in ons programma, en kiezen voor co-creatie met makers, grassrootsorganisaties en de vele gemeenschappen

van Almere. Zo ontstaat een gelijkwaardige dialoog, in plaats van het traditionele eenrichtingsverkeer waarbij kennis louter van de instelling naar het publiek stroomt.

De erkenning als museum door de Museumvereniging en de komst van een nieuwe programmamanager in 2024, geven mede richting aan ons meerjarenbeleid 2026–2028. Om onze strategie te verankeren in het dagelijks werk, hebben wij de vijf kernwaarden van Kunstlinie vertaald naar concrete doelen voor de tentoonstellingsafdeling:

Kernwaarden

KERNWAARDE	CONCREET DOEL VOOR DE TENTOONSTELLINGSAFDELING
In het ritme van de stad	Elke tentoonstelling legt een directe verbinding met lokale thema's, gemeenschappen of partners. Minimaal één activiteit per tentoonstelling betreft actief bewoners, bijvoorbeeld via workshops, rondetafelgesprekken of participatieve projecten.
Meerstemmig & herkenbaar	Het projectteam weerspiegelt diversiteit in leeftijd, genderidentiteit, seksuele oriëntatie, opleidingsniveau en culturele achtergrond. Bij elke tentoonstelling zijn minimaal een senior curator, een junior curator en een programmeur betrokken, onder verantwoordelijkheid van de projectmanager.
Actueel & betrokken	Curatoren onderzoeken actuele maatschappelijke en culturele thema's rond het tentoonstellingsonderwerp, zoals klimaat, ongelijkheid of digitalisering, en betrekken die actief in de publieksprogrammering.
Grensverleggend	Elke tentoonstelling bevat minimaal één experimenteel element per seizoen, zoals nieuwe disciplines, innovatieve formats, digitale toepassingen of participatieve werkvormen. Ruimte voor experiment staat centraal.

Werkwijzen

Het projectteam van Kunsthal Almere bestaat uit een vaste kern met wisselende rollen, waarmee wij continuïteit en vernieuwing combineren. De vaste kern bestaat uit een educator, creatief producent en marketeer en is in dienst bij Kunstlinie. Kennisoverdracht, organisatorische kracht en de educatieve kwaliteit van onze tentoonstellingen worden zo gewaarborgd. Daarnaast vullen wisselende functies, zoals senior en junior curatoren en programmamakers, het team aan. Deze flexibele samenstelling brengt nieuwe perspectieven, expertise en creatieve invalshoeken in elk project.

Om de ontwikkeling van jong talent duurzaam te ondersteunen, breiden wij de inzet van de senior curator uit. Met extra uren kan deze de junior curator intensiever begeleiden, van conceptontwikkeling tot productie en netwerkbouw. Zo investeren wij niet alleen in de kwaliteit van ons eigen programma, maar ook in de toekomst van de culturele sector als geheel. Door kennis en vaardigheden door te geven, dragen we bij aan een sterke culturele keten waarin nieuwe professionals de ruimte krijgen om te groeien en uiteindelijk zelf richting te geven aan het kunstklimaat van Almere en daarbuiten.

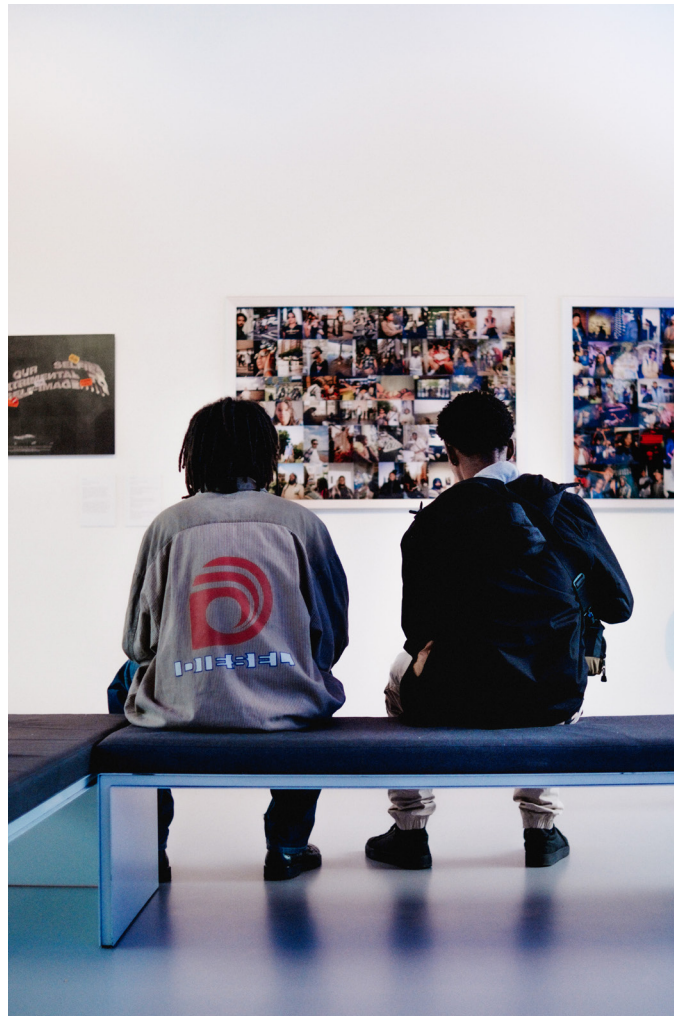
Een concreet voorbeeld van deze werkwijze is de tentoonstelling *RE:FVD*, waarin drie jonge curatoren via een open call werden geselecteerd. Onder begeleiding van partners zoals het Bijbels Museum en NDSM Fuse gaven zij hun visie vorm op de vraag: “Hoe ziet hoop eruit in een gebroken wereld?”

Avondopening Kunsthal

Om de samenwerking met het schouwburgdomein te versterken, is de Kunsthal sinds 2025 tot 20:30 uur geopend. Hierdoor kunnen bezoekers van de schouwburg spontaan binnenlopen en profiteren van een langere verblijfsduur. Op de website worden combinatietickets aangeboden om dit te stimuleren. Daarnaast zoeken we actief naar verbindingen tussen de twee domeinen in de programmering, en plannen we bij voorstellingen die aansluiten bij de thematiek van een tentoonstelling ook curator rondleidingen, zodat bezoekers een verdiepende bezoekervaring krijgen. De avondopening is ook een handreiking naar de forenzen van de stad.

4.2.2 Tentoonstellingsprogramma Seizoen 2025–2026: Reality Check

Het seizoensthema *Reality Check* draait om het verkennen van verschillende werkelijkheden: de fysieke, de innerlijke en de maatschappelijke. Het thema nodigt uit stil te staan bij de verschuivingen die ontstaan wanneer we bewegen tussen uiteenlopende perspectieven. Hoe beïnvloedt onze perceptie van de realiteit ons denken, handelen en onze relatie met de wereld en anderen?

Najaar 2025: Collectie Almere: van Depot tot Atelier en Portraits Of My Demons (Kunstmuseum M.)

In het najaar van 2025 presenteert Kunstlinie twee bijzondere tentoonstellingen: *Van Depot tot Atelier* en *Portraits Of My Demons* (Kunstmuseum M.).

In *Van Depot tot Atelier* wordt onderzocht wat een collectie betekent voor een stad en haar bewoners: de Collectie Almere fungeert als collectief geheugen van de gemeenschap en speelt, ondanks de relatief jonge geschiedenis van de stad een belangrijke nationale rol. Geëerd door Almeeders Kasper Jongejan en Mik Augusteijn, verbindt de tentoonstelling lokale context met een breed cultureel veld: Jongejan opereert op het snijvlak van urban arts, mode en cultuur, terwijl Augusteijn zijn experimentele ervaring als curator bij breedplaats Cultuurdomein inbrengt. Hoogtepunten uit de Collectie Almere worden gecombineerd met nieuw werk van hedendaagse Almeerse makers, waardoor verleden en heden in dialoog treden. Bezoekers kunnen live het digitaliseringsproces van collectie-items volgen, een mini-expositie samenstellen en kunstenaars ontmoeten die in open ateliers midden in de tentoonstelling werken. Via een open call selecteerden de curatoren 52 makers, waardoor de collectie actief wordt bevraagd en opnieuw betekenis krijgt.

Tegelijkertijd wordt in de laatste drie zalen van de Kunsthall de solotentoonstelling *Portraits Of My Demons* gepresenteerd, een pilotproject in samenwerking met Kunstmuseum Jij Bent M. Kunstenaar Gurb (Yoeeri Teuben, 2000) ontwikkelde dit persoonlijke project tijdens een jaarlange residentie bij Carte Blanche, waarin hij een visueel universum creëerde waarin angst tastbaar wordt gemaakt, niet als louter bedreiging, maar als onderdeel van ons dagelijks bestaan. Deze pilot draaien wij om te onderzoeken of we in de toekomst samen gebruik willen maken van de Kunsthall.

Voorjaar 2026: Tijdcapsule – 50 jaar Almere

Het voorjaar staat in het teken van de viering van 50 jaar Almere met de tentoonstelling *Tijdcapsule*, samengesteld in samenwerking met het Stadsarchief en Sankofa Archives, en gecureerd door fotograaf Richard ter Borg. De tentoonstelling biedt een gelaagd perspectief op de geschiedenis van Almere, van feestelijke en iconische momenten tot de uitdagingen van de stad, zoals armoede en de toeslagenaffaire. Zo ontstaat een tijdcapsule die Almere in al haar facetten weerspiegelt en de vraag stelt: welk beeld van onszelf willen we de toekomst meegeven?

Seizoen 2026–2027: Lost Connection

Lost Connection onderzoekt het verlies van verbinding – met elkaar, met onszelf en met de natuur – en de complexe rol die technologie daarin speelt. In het najaar van 2026 organiseert Kunsthall Almere in samenwerking met Carte Blanche de eerste Europese solotentoonstelling van Jammie Holmes. Holmes werkt in residentie en creëert nieuw werk dat het Flevolandse verhaal verkent en aansluit bij het thema *Lost Connection*. Zijn portretten, symboliek en teksten verweven actuele sociale, culturele en politieke thema's met persoonlijke reflecties op identiteit, gemeenschap, familie en zwart zijn.

Carte Blanche zorgt voor een full experience rondom de tentoonstelling, waarin verschillende disciplines samenkomen en ruimte ontstaat voor ontmoeting en gesprek. Het interdisciplinaire contextprogramma biedt bovendien een podium aan nieuwe makers uit het Carte Blanche residencyprogramma, wiens werk reageert op Holmes' thematiek. Zo ontstaat een gelaagde beleving waarin tentoonstelling, podiumkunst en seizoensthema met elkaar in dialoog zijn.

Vooruitblik vanaf voorjaar 2027

Vanaf voorjaar 2027 wordt de programmering flexibel gehouden zodat we kunnen inspelen op de actualiteit en dynamiek van de stad. Samenwerkingspartners, curatoren en programmamakers fungeren als voelsprietten; zij signaleren thema's en verhalen die leven in de stad en samenleving, opdat Kunsthall Almere altijd meerstemmig, actueel en relevant blijft.

4.2.3 Samenwerking, co-creatie en partnerschappen

Samenwerking vormt de kern van de strategie van Kunsthall Almere en is essentieel om onze maatschappelijke en culturele ambities te realiseren. Voor de komende jaren hebben wij duurzame partnerschappen ontwikkeld met zowel bestaande als nieuwe organisaties, waarbij iedere samenwerking bijdraagt aan een inclusiever, relevanter en innovatiever platform.

Kunstlinie en **Jij Bent M** oriënteren zich op een samenwerking met de ambitie dat Jij Bent M een deel van de programmering van de Kunsthal voor haar rekening gaat nemen en mogelijk kantoor gaat houden bij Kunstlinie. Dit zal de interactie tussen beide instellingen versterken.

SALTY is een productiehuis en talentontwikkelingsplatform dat jonge makers ondersteunt bij het ontwikkelen van hun stem, verhaal en artistieke signatuur. Samen met SALTY dragen wij kennis en expertise over programmeren en cureren over op de nieuwste generatie creatieven. Ook vinden regelmatig clinics plaats in ons gebouw, bijvoorbeeld op het gebied van DJ'ing en mix & master.

Avanti Almere, programmabureau voor inclusiviteit, brengt samen met Kunstlinie in jaarlijks terugkerende programma's, inwoners met elkaar in gesprek en stimuleert culturele participatie.

De Nieuwe Bibliotheek en **Filmhuis** transformeren zich in alle buurten waar zij een locatie hebben tot een huiskamer van de stad, gericht op ontmoeting en ontwikkeling. Samen met deze partners breiden wij ons werk uit naar de wijken, waarbij rond elke tentoonstelling filmvertoningen en talks verdieping bieden op de inhoud en thematiek.

Carte Blanche belichaamt de avant garde van een nieuwe generatie makers en kunstliefhebbers. In samenwerking presenteren wij producties binnen het tentoonstellingsprogramma die het culturele aanbod in de provincie versterken en bijdragen aan het verbinden en verrijken van deze nieuwe generatie.

Kleur in Cultuur maakt kunst en cultuur toegankelijk voor alle kinderen in Almere. Binnen het programma Kleur Kenners ontwikkelen zij verdiepend educatief materiaal rond onze tentoonstellingen en nodigen kinderen uit deel te nemen aan workshops in wijken door de hele stad. Zo krijgen hun perspectieven een structurele plek in ons programma.

ArtPlayground zet het kind centraal in speelse, interactieve exposities die verwondering, fantasie en creativiteit prikkelen. Kinderen en volwassenen worden uitgedaagd verbanden te leggen, buiten kaders te denken en samen hun eigen verhalen vorm te geven. Jaarlijks keert ArtPlayground terug met een speelse, educatieve tentoonstelling rondom het herdenken en vieren van de afschaffing van de slavernij, in aanloop naar Keti Koti op 1 juli.

De architectuurtak van Kunstlinie, het **Urban Innovation Lab (UIL)**, richt zich op sociaal-ruimtelijke vraagstukken door onderzoek, ontwerp en culturele interventies. In samenwerking met architect Mark Wiechmann, bekend van projecten als **Design Kunst in Openbare Ruimte (DKOR)**, worden thema's behandeld als cultureel erfgoed, stedelijke transitie, publieke ruimte en participatief ontwerpen met burgers.

Met **Collectie Almere**, die ongeveer 1.000 kunstwerken omvat en 50 jaar stedelijke groei weerspiegelt, werkt Kunsthal Almere aan herstructurering, publieksontsluiting en integratie in het bredere Kunstlinieprogramma. Tegelijk onderzoeken wij met onze museumlicentie de mogelijkheid om zorg te dragen voor de collectie van Almere, met een geplande inhuizing in 2026.

4.3 Stadsprogrammering

Stadsprogrammering vormt de schakel tussen de twee andere domeinen van Kunstlinie. Waar Kunsthal en Schouwburg elk een eigen signatuur hebben, biedt Stadsprogrammering de context en het netwerk die beide verbinden. Samen met inwoners, communities, initiatiefnemers en grassrootsorganisaties maken we ruimte voor programma's die aansluiten bij wat er speelt in de stad. Die ruimte creëren we niet alleen in ons programma, maar ook letterlijk in ons gebouw, waarin twee fysieke ruimtes het hart gaan vormen van de Stadsprogrammering.

• You Are Here

Deze flexibele plug-and-play ruimte in de Kunsthal wordt ingezet voor exposities van partners, bewoners en grassrootsinitiatieven, maar ook voor contextprogramma's, inleidingen, live performances en korte samenwerkingen vanuit zaal X. Dankzij vaste techniek, een klein podium en een flexibel hangstelsel kan hier snel en laagdrempelig actuele programmering plaatsvinden. Elk kwartaal cureren we samen met een partner een nieuwe expositie, waardoor de ruimte herkenbaar wordt als podium voor lokale makers en bewoners.

• AV-Live Studio

De AV-Live Studio wordt na een investering een volledig uitgeruste opnamestudio voor podcasts, mix- en deejay workshops. Naast het gebruik door samenwerkingspartners zoals Avanti en Suburbia ligt het dagelijks beheer bij SALTY dat het gebruik van de studio promoot via hun online platform, zodat jong creatief Almere hier laagdrempelig kan experimenteren met muziek, geluid en digitale media.

Naast deze creatieve plekken investeren we in een gastvrij en toegankelijk gebouw dat tegemoetkomt aan diverse behoeften.

- In het eerste kwartaal van 2026 openen we een **Nurse & Pray-ruimte**: een prikkelarme plek waar ouders hun baby kunnen voeden, bezoekers rust kunnen vinden en waar ruimte is voor gebed.
- Met een minimaal budget willen we grote gebaren maken in de **City Lounge**, onze aankomsthal. Overdag wordt dit een ontmoetingsplek voor creatief Almere, met lange tafels voorzien van stekkerblokken voor laptopgebruik en boeken die aansluiten bij ons programma. 's Avonds verandert de City Lounge in een sfeervolle ontmoetingsplek voor bezoekers van onze voorstellingen en activiteiten.

4.3.1 Werkwijze

Het is onze ambitie om vanaf 2026 twee stadsprogrammeurs aan te stellen: één voor de Kunsthal en één voor de Schouwburg. Zij krijgen de opdracht om samen met bewoners, makers en partners programma's te ontwikkelen die stedelijke vraagstukken agenderen, context bieden bij bestaand aanbod en Almeerse stemmen laten horen. De programma's bieden ruimte voor experiment, co-creatie en actuele thema's. De stadsprogrammeurs zijn aanwezig en halen informatie op in alle wijken van de stad, met alle mogelijke partners.

Op dit terrein kunnen we van Avanti Almere veel leren en daarom schalen we de samenwerking op. We ontwikkelen een nieuwe talkshow *Therapie met de Stad* (werktitel) waarin gereflecteerd wordt op kwesties die de stad aangaan. De lancering vindt plaats rond de start van het feestjaar *Almere 50 jaar*. Het biedt ons een uitgelezen gelegenheid te ontdekken hoe we verhalen, programma's en makers beter kunnen ondersteunen en hoe we een omgeving creëren waarin mensen zich welkom voelen bij Kunstlinie.

We zijn ons ervan bewust dat, gezien de financiële situatie, deze ambitie uitdagend is. Maar de meerwaarde weegt zwaarder; de missie van Stadsprogrammering kan duurzaam worden verankerd en uitgroeien tot een vaste pijler binnen Kunstlinie.

4.3.2 Zaal X

Zaal X werd in 2022 opgericht als samenwerking tussen Kunstlinie, BonteHond en Suburbia met de ambitie een plek te creëren voor jonge, nieuwe makers en nieuw publiek, gericht op experiment en innovatie. Almere kende tot op dat moment een ondervetegenwoordiging van jongvolwassenen in de culturele infrastructuur. Zaal X is een plek voor én door jongvolwassenen, die inmiddels is uitgegroeid tot een succesvol concept met vaste waarden als **Skengbattles**, **Hondsdol** en **UITgemolken**. Lokale makers als **Leafs**, **Kaascouse**, **Luca Ferron** en **Astronutz** kregen er een podium, en grassrootsorganisaties zoals **Kattenkwaad** en **SALTY** werden duurzame partners.

De kracht van zaal X is de verbinding van meerdere culturele organisaties die gezamenlijk, en ieder vanuit een eigen perspectief en expertise, programma's voor jonge Almereëders ontwikkelen; het betreft een rijk en divers aanbod dat het informele en (semi) professionele circuit verbindt met de professionele

podiumkunsten. De bijdragen van het Fonds Podiumkunsten (2025–2028) en van Fonds 21 (2026) zorgen voor een stevige financiële basis én maken landelijke erkenning van de artistieke en maatschappelijke waarde van zaal X zichtbaar.

Volgende stap: van podium naar stedelijk platform voor The Culture

Na drie jaar pionieren is de vraag vanuit makers, publiek en partners groter dan de huidige vorm kan dragen. Kunstlinie onderzoekt daarom samen met beide partners hoe zaal X het beste doorontwikkeld kan worden. De deadline van deze aanvraag loopt echter niet synchroon met het tempo waarin onze gezamenlijke plannen hun vorm vinden, hoewel consensus nabij is. Vanwege het grote belang dat wij als Kunstlinie hechten aan zaal X binnen ons beleid, delen wij in dit beleidsplan wel alvast onze visie.

De ambitie vanuit Kunstlinie is een transitie van podium naar stedelijk platform voor *The Culture* – het stedelijke culturele ecosysteem waarin muziek,

spoken word, performance, mode, beeldcultuur en clubcultuur samenkomen. Daarmee sluit zaal X direct aan bij de belevingswereld van een jonge, diverse generatie Almeerders.

- **Artistieke positionering** – De stadsprogrammeurs van Kunstlinie dragen verantwoordelijkheid voor de artistieke signatuur. Ook verbinden zij de programmering van Kunsthal en Schouwburg met de jongere doelgroep van zaal X.
- **Governance** – De huidige stuurgroep (Kunstlinie, BonteHond, Suburbia) wordt uitgebreid met SALT. Hieruit vloeit een nieuwe programmaraad voort; een afspiegeling van de diversiteit van creatief Almere.
- **Publieksrelatie** – zaal X investeert in innovatieve marketing, publieksdata en community building die resoneert bij Gen Z.
- **De stad als speelveld** – De stadsprogrammeurs zoeken partners en locaties buiten de muren van Kunstlinie, zodat zaal X zichtbaar wordt op festivals, in wijken en via lokale netwerken.

Powered by zaal X

In het lopend seizoen is Kunstlinie een pilot gestart met als doel een kruisbestuiving teweeg te brengen tussen de programma's van zaal X, Kunsthal en Schouwburg. Die nieuw programmatische lanceren we als *Powered by zaal X*. Vanuit de Schouwburg betreft dit voorstellingen uit het reguliere middenzaalircuit die veelal hun wortels hebben in The Culture en aansluiten bij de doelgroep jongvolwassenen. Zaal X verzorgt de randprogrammering en aankleding. Indien van toepassing koppelen we de voorstellingen aan kunstexpo's in *You Are Here* die inspelen op de actuele belevingswereld van The Culture. Met deze aanpak hopen we zaal X-publiek naar de middenzaal en Kunsthal te trekken én ons vaste publiek uit hun comfortzone te verleiden om kaarten te kopen voor vernieuwende voorstellingen en tentoonstellingen.

Voorstellingen seizoen 2025–2026

- **Brabo Leone** – Sarah Janneh / NITE
Een solomusical met live band, waarin Janneh op zoek gaat naar haar roots. De voorstelling is een eerbetoon aan de rijkdom van de dualiteiten die zij in zichzelf, haar leven en de wereld om haar heen ervaart.
- **Black Joy** – Theater Oostpool & Dawn Collective
Een muzikale en energieke voorstelling over veerkracht, identiteit en verbondenheid binnen de zwarte gemeenschap.
- **The Black Achievement Month**
Tijdens de tentoonstelling *The Sacred Space* in *You Are Here* programmeren we de voorstelling *Het waarom beantwoord*, waarin Mathieu Wijdeven een poging doet zijn voorvader G.G.T. Rustwijk (1862–1914) opnieuw tot leven te wekken. Via verzamelde krantenartikelen, foto's, schilderijen en audiofragmenten waarin familieleden een stem krijgen, roept hij het verleden op. Tegelijkertijd stelt hij vragen over zijn identiteit in het huidige Nederland, waar hij soms als 'Surinamer' en soms als 'Brabantse jongen' wordt gezien.

Koffie & Theater

Binnen de jeugdprogrammering brengt Kunstlinie met ingang van dit seizoen, naast de commerciële titels, een artistiek meer uitgebalanceerd programma. Het gat waar zaal X destijds met *Koffie & Theater* insprong wordt nu vooral door onze eigen programmering ingevuld. Dat vraagt om een herijking van het concept *Koffie & Theater*. Het is onze wens *Koffie & Theater* door te ontwikkelen als experimentele nieuwe makerslijn binnen de jeugdprogrammering, waarin de focus nog meer ligt op co-creatie, talentontwikkeling en verbinding met de stad.

4.3.3 Concrete stappen 2026–2028

De komende beleidsperiode richten we ons op verankering, professionalisering en duurzame impact, waarbij de kracht van zaal X – de gezamenlijke ontwikkeling door meerdere partners – centraal blijft staan.

Programmering en makers

Vrijdag wordt bij zaal X de vaste programmadaag, onder het motto "*We zijn er altijd op jouw vrijdag!*", waardoor deze dag een herkenbaar en onderscheidend ijkpunt in de programmering vormt. Per seizoen worden 30 tot 35 programma's gepresenteerd, waaronder vier *X Nights* – multidisciplinaire clubavonden waarin muziek, performance, beeldcultuur en mode samenkomen – en de voortzetting van signatuurreeksen zoals *Skengbattles*.

Daarnaast worden jaarlijks tien kleinschalige, experimentele coproducties voor nieuw talent opgezet, waarin actuele thema's centraal staan en nieuwe makers worden begeleid door professionals uit de aangesloten organisaties (zie ook Hoofdstuk 5, Educatie en Talentontwikkeling). Zaal X organiseert ook acht co-creatie-evenementen per jaar in samenwerking met jongeren en Almeerse grassrootsorganisaties, en neemt actief deel aan stedelijke festiviteiten zoals het studentenfestival *Breach* en *Keti Koti*.

Publiek en community

Jaarlijks versterken vier jonge programmeurs, afkomstig uit de achterban van de stuurgroep, de programmaraad en brengen zij hun eigen belevingswereld en ideeën in bij de samenstelling van het aanbod. We streven ernaar minimaal 30% herhaalbezoek te realiseren en minimaal 60% bezoekers tussen de 15 en 30 jaar oud.

Innovatieve publiekswerving gebeurt via ambassadeurs, influencers en de eigen communities. De expertise van de marketingafdelingen binnen de stuurgroep wordt gebundeld om nieuwe marketinguitingen te ontwikkelen. Daarnaast wordt publieksdata gebruikt om duurzame relaties met bezoekers op te bouwen en de programmering continu af te stemmen op hun behoeften en interesses.

Evenementen en festivals – cultuurmomenten die de stad verbinden

Jaarlijkse festivals en evenementen zijn een vast onderdeel van onze programmering. Zij worden samen met de initiatiefnemers geproduceerd. Het

betreft **2turvenhoog Festival**, **Black Achievement Month**, **Black Heritage Festival** en het **African Diaspora Performing Arts Festival**, aangevuld met programma's rondom **Winter Pride**, **Keti Koti Festival** en **Breach**.

De stadsprogrammeurs brengen inhoudelijk en organisatorisch meer samenhang aan tussen deze activiteiten. Zij ondersteunen de podiumprogrammeurs en curatoren in het afstemmen van agenda's en het vinden van thematische ankerpunten. Zo creëren we op de juiste momenten van het jaar een breed, veelzijdig en herkenbaar cultureel aanbod.

Als voorbeeld noemen we het programma rond het Keti Koti Festival dat in samenwerking met het Keti Koti Comité, de Nieuwe Bibliotheek en ArtPlayground tot stand kwam; een Kidsparade trekt door de stad naar het Esplanadeplein waar kinderen schaaftijs eten en daarna de speelexpo *Sankofa II* bezoeken. En de schouwburg brengt 's avonds een theatervoorstelling die aansluit op de headliner van het festival buiten. Zo fungeren de festiviteiten als stedelijke ontmoetingsmomenten die kunst, erfgoed en gemeenschapszin samenbrengen.

Feest- en herdenkingsdagen

Kunstlinie sluit zo veel mogelijk met de programmering aan bij feest- en herdenkingsdagen die in Almere worden beleefd:

- **Internationale Vrouwendag (8 maart)** – met debat, muziek en theater rond vrouwelijk leiderschap en emancipatie.
- **Holi Phagwa** – de kleurrijke viering van lente en wedergeboorte, die we koppelen aan workshops en community events.
- **Nationale Herdenking 4 mei en Bevrijdingsdag 5 mei** – in samenwerking met lokale organisaties en scholen, waarbij Kunstlinie ruimte biedt aan theater, muziek en exposities rond vrijheid en herdenken.
- **Nationale Kinderboekenweek** – met speciale familievoorstellingen en creatieve activiteiten die kinderen en (groot)ouders betrekken bij kunst en literatuur. In 2025 maken we daarin een start in het samenwerken met de Nieuwe Bibliotheek. Voorafgaand aan een jeugdvoorstelling komt een medewerker van de biëb voorlezen uit een boek dat past bij het thema van de Kinderboekenweek. Deze samenwerking willen we de komende jaren uitbouwen.
- **Wereldvluchtelingendag (20 juni)** – met verhalen en programma's waarin de ervaring van nieuwkomers in Almere een podium krijgt.
- **Coming Out Day (11 oktober)** en **Winter Pride** – waarin we samen met partners de zichtbaarheid van de queergemeenschap vieren.

Black Achievement Month 2024

4.4 Medewerkers programma en publiek

De ambities van Kunstlinie kunnen alleen tot stand komen in een organisatie met op alle plekken bevoegen medewerkers. Zij zijn het die de artistieke koers ontwikkelen, het publiek bereiken, de verbinding met de stad vormgeven, de techniek faciliteren, de financiën beheren, het gebouw onderhouden en ook schoonhouden.

Het team dat direct betrokken is bij het artistieke programma en de komende transitie lichten we hier uit:

Shanella Bleecke is programmamanager Kunsthal. Als multidisciplinaire maker en filmmaker vertelt zij ongehoorde verhalen en dekoloniseert zij filmarchieven, met een focus op inclusie en sociale rechtvaardigheid.

Zij ontwikkelt tentoonstellingen die Almere weerspiegelen en bewoners uitnodigen tot dialoog. Daarnaast is zij commissielid van het Cultuurfonds Flevoland en stimuleert zij talentontwikkeling.

Sandy Bosmans is programmamanager van zaal X. Vanuit haar achtergrond als spoken word artiest, maker en cultureel ondernemer heeft zij een scherp oog voor jong talent en een passie voor vernieuwende programmering. Sandy brengt ervaring mee in community

building en het ontwikkelen van programma's die experiment en maatschappelijke betrokkenheid samenbrengen. Zij creëert graag ruimte waarin jong Almere zich kan herkennen, zich aangesproken voelt en verrast mag worden.

Claartje Auf dem Brinke is educator Kunsthal en Schouwburg. Met een achtergrond in cultuurwetenschappen, kunstgeschiedenis en kunsteducatie ontwikkelt zij programma's die kinderen van jongs af aan uitdagen en verbinden met kunst en

cultuur. Als bestuurslid van Pride Almere zet zij zich in voor inclusie en zichtbaarheid binnen de Almeerse queer gemeenschap.

Lieven Cooman, hoofd programma podium, is opgeleid als musicus en werkte jarenlang in de klassieke muziek en als programmeur bij Theater Flint. Voor hem is theater de krachtigste kunstvorm om mensen te verbinden.

Vanuit zijn brede netwerk en expertise ontwikkelt hij programma's die kwaliteit, esthetiek en toegankelijkheid combineren en zo een breed publiek aanspreken. Daarnaast is hij actief als adviseur voor verschillende fondsen en zet hij zich zichtbaar in binnen het culturele veld.

Adriaan Dönszelmann is sinds maart 2025 interim directeur-bestuurder van Kunstlinie. Hij beschikt over ruime ervaring in zowel het bedrijfsleven als binnen culturele instellingen. Adriaan combineert passie met realiteitszin en zet zich in voor een stevige positionering en solide toekomst van

Kunstlinie. Met zijn transparante, no-nonsense houding fungeert hij zowel als ambassadeur van Kunstlinie als regisseur van ontwikkeling en groei.

Marloes de Jong, programmeur Theater en Jeugd, is opgeleid als dramaturg en brengt een onderzoekende en inhoudelijk scherpe blik mee. Zij zoekt naar de betekenis en samenhang van wat er geprogrammeerd wordt, voor wie, en met welk doel.

Met een sterk gevoel voor kwaliteit en een groot hart voor podiumkunst werkt Marloes aan een divers en betekenisvol programma, en positioneert zij Kunstlinie als waardevolle partner in het culturele veld.

Vacature Hoofd Marketing en Communicatie

Kunstlinie is als organisatie in transitie en bouwt verder aan een stevig verankerde positie in de stad én aan landelijke aantrekkingskracht. Voor deze volgende fase is het team op zoek naar een nieuw Hoofd Marketing & Communicatie die zorgt dat Kunstlinie nog meer zichtbaar en voelbaar is in de stad, nieuwe vormen van publieksbereik ontwikkelt en de verbinding met de diverse gemeenschappen van Almere versterkt. Dit vraagt om iemand die zowel strategisch als hands-on te werk gaat, creatief is in communicatie en publieksbenadering, en inspireert als leidinggevende. De volledige vacature is toegevoegd als bijlage bij deze aanvraag.

Educatie en talentontwikkeling zijn essentieel voor Kunstlinie als culturele huiskamer van Almere. Het biedt jongeren een plek om artistiek, persoonlijk en maatschappelijk te groeien met programma's die raken, verbinden en blijvende impact hebben. Dat doen we samen met partners als KIDD, Collage, SALTY en verschillende lokale makers.

Kunstlinie investeert in duurzame relaties met scholen, ontwikkelt contextprogramma's bij tentoonstellingen en jeugdvoorstellingen en heeft een jaarlijks talentontwikkelingstraject. Rand- en contextprogramma's, voorheen alleen ontwikkeld bij de Kunsthof, worden vanaf seizoen 2025-2026 ook onderdeel van de jeugdvoorstellingen.

De onderwijs- en educatieprogramma's zijn gericht op kennismaking met kunst en cultuur en beslaan ieder zo'n anderhalf uur. Educatie gaat in onze visie verder dan kunst en cultuur alleen; het draait om het verder ontwikkelen van zintuigen, kritisch denken en het verbreden van de wereld van het kind.

Talentontwikkeling is een langer lopend traject, bedoeld voor jongeren vanaf 16 jaar, met als doel persoonlijke en artistieke groei, reflectie en verbinding.

Het aanbod van Kunstlinie komt tot stand in overleg of in nauwe samenwerking met andere organisaties die educatie- en talentontwikkelingsprogramma's

bieden. Zo versterken we ons aanbod, vullen elkaar aan en zorgen voor een evenwichtig en complementair totaalaanbod voor alle leeftijden in Almere. Voorbeelden zijn hieronder terug te lezen.

5.1 Onderwijsprogramma's

Kunstlinie biedt onderwijsprogramma's aan voor groep 5 t/m 8 van het primair onderwijs en klas 1 t/m 4 van het voortgezet onderwijs, inclusief het speciaal onderwijs. De programma's sluiten aan bij actuele tentoonstellingen in de Kunsthal, schouwburgprogrammering of architectuurthema's en zijn gericht op (kunst)beleving, reflectie en creativiteit.

Daarbij maken wij onder meer gebruik van de Visual Thinking Strategies (VTS-methode) waarbij een gespreksleider een interactief gesprek begeleidt tussen deelnemer en kunstwerk (beeldend, film, theater etc.). Het kunstwerk wordt geobserveerd, vervolgens wordt er gereflecteerd en doorgevraagd met als uiteindelijk doel het stimuleren van zintuiglijke waarneming en kritische reflectie. Deze methode maakt kunst en cultuur ook zonder enige voorkennis toegankelijk.

Voor het voortgezet onderwijs biedt de Schouwburg de *backstagetour*, ontwikkeld in het kader van Studio VMBO, in samenwerking met Arte College en Baken Stad College. Deze tour richt zich op beroepenoriëntatie in de creatieve sector (denk aan horecamedewerker, beveiliging, curator, producent) en combineert een rondleiding achter de schermen met spelelementen en creatieve opdrachten (beeldend en podium). Sinds kort groeit hiervoor ook de interesse vanuit het primair onderwijs, waardoor in seizoen 2025-2026 wordt gekeken naar verdere aanpassing en digitalisering van het programma.

Een voorbeeld:

de tentoonstelling *Re:Fwd* in de Kunsthal (2025) start met een interactieve rondleiding via de VTS-methode. Leerlingen in het primair onderwijs maken in het educatieve programma *Toekomst in Balans* een mobiel van afval, terwijl jongeren in het voortgezet onderwijs werken aan het programma *Tapijt van Morgen*, waarin zij reflecteren op de wereld van nu en de toekomst. Zo sluit educatie nauw aan op actuele thema's, stimuleert het de creativiteit en biedt het leerlingen een betekenisvolle ervaring met kunst en cultuur.

Schoolvoorstellingen

Schoolvoorstellingen zijn een belangrijk middel om de Almeerse jeugd te bereiken, en onze partners Collage

en KIDD spelen hierin een centrale rol. Via Collage hebben we in 2024 vierentwintig schoolvoorstellingen gerealiseerd voor het basis- en voortgezet onderwijs, die 6.501 leerlingen naar Kunstlinie brachten. Door schoolvoorstellingen zowel op zondagen in onze reguliere programmering, als op maandag via Collage aan te bieden, besparen we kosten. En door mee te denken over het soort voorstelling en de inhoud zorgen we ervoor dat het aanbod optimaal aansluit bij onze visie op jeugdtheater. In seizoen 2025-2026 passen we dit toe bij onder meer *Bremer Straatmuzikanten* van Holland Opera en Duda Paiva Company, *Wie viert er vandaag hun verjaardag* van Het Laagland en *BOUT!* van Plan d-.

Schoolvoorstellingen die via KIDD bij ons staan, zijn meestal BonteHond-producties, zoals de voorstellingen *Machtig* en *Prikkels* (2025-2026). Zo dragen we bij aan het KIDD-programma *Kunst Is Dichterbij Dan Je Denkt* voor het basisonderwijs, waarmee jaarlijks zo'n 10.000 scholieren bij ons over de vloer komen, waarvan een deel voor schoolvoorstellingen.

Impact en bereik onderwijs (2024-2025)

CATEGORIE	AANTAL
Afnames programma's (primair onderwijs, per klas)	36 klassen
Afnames programma's (voortgezet onderwijs, per klas)	17 klassen
Totaal aantal verschillende programma's	10
Programma's ontwikkeld in co-creatie	5

5.2 Educatieve contextprogrammering

Dit zijn alle activiteiten die worden aangeboden als context rond bestaande programmering of als losstaand programma. Dit aanbod is gericht op kinderen en jongeren tot 18 jaar (met eventuele begeleiders) met als doel het bereik onder deze doelgroep te vergroten en hun ervaring met kunst en cultuur te verdiepen. Het programma is breed: van knutselafels tot textielworkshops, van

poppentheaterworkshops tot circusactiviteiten. Door deze laag toe te voegen aan onze reguliere programmering stimuleren we creativiteit, reflectie en betrokkenheid bij kunst en cultuur.

De contextprogrammering bevindt zich in de opstartfase: de eerste experimenten vonden plaats in seizoenen 2024–2025, en in het komende seizoen starten nieuwe pilotversies. Na grondige evaluatie streven we ernaar vanaf seizoen 2026–2027 de frequentie en het bereik te vergroten. Programmamakers en educators stemmen aan het begin van ieder seizoen het aanbod af zodat het nauw aansluit bij de thema's van de hoofdprogrammering.

Restaurateur on Scene – Kunsthal

Gekoppeld aan de tentoonstelling Van Depot tot Atelier, leren kinderen onder begeleiding van een restaurateur en een museumdocent hoe echte kunstwerken uit de Collectie Almere worden hersteld. Zelf mogen zij kleine 'kunstwerken' restaureren. De workshop is laagdrempelig, visueel en hands-on, waardoor elk kind zich een echte kunstrestorer voelt en bewust wordt van het belang van cultureel erfgoed in Almere.

Contextprogramma's in samenwerking

Naast onze eigen educatie- en contextprogrammering, werken we actief samen met externe partners en makers voor het ontwikkelen van (delen van) programma's of nemen we randprogramma's af van jeugdgezelschappen.

Zo komt er bij de voorstelling *Prinses Arabella* een interactief randprogramma mee, en wordt er bij de circusvoorstelling *KLAS* een circusworkshop gegeven voor kinderen met hun begeleiders.

Ook tijdens de Kindertheaterweek bieden we aanvullende activiteiten aan, zoals bij *Dolfje Weerwolfje* en *Foeksia de Miniheks – Lief Monstertje* maken, waarbij kinderen een fantasiebos bouwen in Kunstlinie en hun eigen monstertje creëren, begeleid door museumdocenten. Zo verbinden kinderen hun creativiteit aan thema's als vriendschap, fantasie en het herkennen van emoties.

Vanaf september 2025 starten we een samenwerking met Kleur in Cultuur, een organisatie die kunst en cultuur toegankelijk maakt voor alle Almeerse kinderen van 7 t/m 12 jaar. Kleur in

Keti Koti Kidsparade 2024

Cultuur organiseert buitenschoolse activiteiten in verschillende wijken en begeleidt de Kleurkenners, een groep jonge cultuurpioniers die proeft van uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen om zich te ontwikkelen tot kritische kunst- en cultuurliefhebbers. Vanaf oktober 2025 zullen zij hun intrek nemen in onze educatieruimte ArtWave, waarmee we het bereik en de impact van contextprogrammering verder versterken.

5.3 Talentontwikkeling

Kunstlinie biedt jongeren in Almere de kans zich te ontwikkelen binnen de creatieve sector, met aandacht voor zowel makerschap als productie, curatie en programmering. Aanbod voor jonge makers is er al, maar trajecten voor jongeren die achter de schermen willen werken ontbreken. Door hen handvatten te bieden, investeren we in de toekomst van de stad: we behouden lokaal talent, versterken de verbinding met de gemeenschap en zorgen dat ons aanbod relevant blijft.

Het talentontwikkelingstraject CUR8, ontwikkeld in samenwerking met SALT Y en zaal X, richt zich op jonge creatieve talenten tussen 18 en 23 jaar, met een focus op autodidacten en MBO-studenten uit Almere. Tijdens een pilot in het najaar van 2025 kunnen drie deelnemers praktijkervaring opdoen in curatie, programmering en productie. Ze werken op gelijkwaardig niveau samen met professionals en programmeren minimaal één event voor hun eigen community, waarmee ze leren iets terug te geven aan hun omgeving. Het traject beslaat vier fases:

- oriëntatie en inspiratie
- conceptontwikkeling en curatie
- productie en uitvoering
- evaluatie en reflectie

Deelnemers ontwikkelen zowel artistieke en organisatorische vaardigheden als essentiële *soft skills* zoals samenwerken, pitch en netwerken. Begeleiding komt vanuit peer-educators; jongeren met ervaring in de culturele sector die als rolmodellen fungeren, en professionals van Kunstlinie, SALT Y en zaal X. Zo leren deelnemers hun werk op waarde te schatten, verantwoordelijkheid te nemen en actief deel uit te maken van de creatieve community.

Op basis van de evaluatie samen met de deelnemers en de betrokken partners, dienen we begin 2026 een plan in voor een meerjarige subsidie, met als doel CUR8 verder uit te bouwen tot een structureel talentontwikkelingstraject in Almere.

Talentontwikkeling zaal X

Zaal X is uitgegroeid van podium tot stedelijk platform waar talentontwikkeling centraal staat. Sinds de oprichting in 2022 krijgen jonge makers en programmeurs de kans om niet alleen op te treden, maar ook zelf het artistieke roer in handen te nemen. Via coproducties, co-creatie-events en coaching door professionals van partners als Kunstlinie, BonteHond, Suburbia en SALT Y ontwikkelen zij hun eigen stem, vakmanschap en netwerk.

Met jaarlijks zo'n tien begeleide coproducties, vier jonge programmeurs in de programmaraad en structurele samenwerking met grassrootsorganisaties ontstaat een unieke leerlijn: van eerste experimenten tot doorstroom naar grotere podia in en buiten Almere. SALT Y versterkt deze talentlijn als productiehuis en talentlab, waardoor makers intensieve begeleiding en artistieke feedback krijgen.

Door deze aanpak verbindt zaal X het informele en semiprofessionele circuit met de professionele kunsten. Jong Almeers talent groeit zichtbaar door – van lokale acts en spoken word-performers tot multidisciplinaire makers – en draagt zo bij aan een nieuwe, inclusieve culturele praktijk die de stad op de lange termijn verrijkt.

Amateurkunst

Amateurkunst is een belangrijk onderdeel van een levendig cultureel ecosysteem. Kunstlinie werkt daaraan mee, onder andere door (repetitie)ruimte te bieden aan lokale amateurkunsten. Zo stimuleren we talentontwikkeling en bieden we ruimte aan creativiteit en expressie.

Onze Almeerse partners zijn het CKVA die we huisvesten, en het Almeers Jeugd Symfonie Orkest (AJSO), het Flevolands Philharmonisch Orkest (FlePho) en 5' O Clock Class die we tegen kostprijs repetitieruimte aanbieden, evenals Musical Almere en SubSub.

Het AJSO en FlePho treden meerdere keren per jaar op in onze zalen.

De maand juni staan onze zalen in het teken van eindpresentaties van een groot aantal lokale dansscholen. In december komt Theaterschool Almere bij ons over de vloer met het Groot Almeers Sinterklaas feest en de Kerst-sing-a-long met het AJSO.

5.4 Komende jaren meer impact

Om de impact van educatie te vergroten onderzoeken we hoe we onze bestaande doelgroepen beter kunnen bedienen. We concentreren ons op duurzame partnerschappen met scholen. Het *Spiegelproject* is daarvan een voorbeeld. Samen met KIDD constateerden we belangstelling voor een geïntegreerd lesprogramma. Ondanks de tijdsinvestering biedt dit op termijn voordelen door lagere productiekosten en een stabiele inkomstenbron. In 2025–2026 starten wij met een pilot op één basisschool, met als doel in 2029 structureel samen te werken met vier basisscholen en vijf middelbare scholen, met terugkerende programma's rondom thema's als *Keti Koti*, erfgoed en identiteit.

Ook talentontwikkeling krijgt de komende jaren structurele aandacht. Het talentontwikkelingstraject CUR8 wordt ontwikkeld tot een jaarlijks terugkerend programma van een halfjaar. In 2029 zijn de

deelnemers van de eerste lichting in staat de volgende generatie jonge makers te begeleiden en zo kennis, ervaring en communitygevoel door te geven.

Educatie is en blijft een forse financiële investering waarvan de impact lastig te kwantificeren is. De kosten zijn hoog in verhouding tot het directe bereik, en het effect op de lange termijn laat zich moeilijk meten. Toch menen wij dat educatie essentieel is binnen ons aanbod: het draagt bij aan inclusiviteit, artistieke ontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid.

In het afgelopen seizoen hebben we alle bestaande samenwerkingen geëvalueerd. Van sommige partners is afscheid genomen om ruimte te maken voor nieuwe, duurzame samenwerkingen. De samenwerking met *Kleur in Cultuur* is een goed voorbeeld van gericht investeren in partners die bijdragen aan een blijvende impact, verbinding met de stad en een efficiënt gebruik van middelen.

Als culturele huiskamer voor alle Almeerders bedient Kunstlinie een zeer breed en gedifferentieerd publiek dat jaarlijks in groten getale onze zalen en tentoonstellingen bezoekt.

Met 639 activiteiten in verschillende disciplines én uiteenlopende genres verkochten we het afgelopen seizoen 109.101 kaarten aan 26.131 unieke klanten van uiteenlopende afkomsten, alle leeftijden, diverse achtergronden, sociale klassen en geografische herkomst. Daarvan waren 14.622 bezoekers nieuw. Dit laat een stijging zien ten opzichte van pre-corona-cijfers.

We weten dat Almere een cultureel diverse stad bij uitstek is. 50,4% van de inwoners heeft een migratieachtergrond waarvan 41,4% met een herkomst buiten Europa*. De internationale gemeenschap van expats en studenten groeit hard, evenals het aantal bewoners onder de 30 jaar.

De cijfers zijn fors hoger dan de landelijke gemiddelden. Deze demografische realiteit vraagt om maatwerk in programmering, communicatie en publieksoontwikkeling.

In 2024–2025 werden er 109.101 kaarten verkocht voor 639 activiteiten, aan 26.131 unieke klanten, waarvan 14.622 nieuwe bezoekers. Een forse stijging in vergelijking met pre-coronaseizoen 2018–2019: 70.942 verkochte kaarten voor 386 activiteiten aan bijna 15.680 unieke klanten.

*<https://almere.incijfers.nl/dashboard/herkomst>

6.1 Ambities 2026–2028

De bezoekcijfers over de eerste helft van seizoen 2025–2026 laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van eerdere jaren. We zijn goed op weg maar het vergt een grote inspanning die ontwikkeling door te kunnen trekken.

In de komende periode werken wij aan groei én verdieping. Wij willen niet alleen méér mensen bereiken, maar ook zorgen dat zij vaker terugkomen en zich sterker verbonden voelen met Kunstlinie. Concreet betekent dit:

- **Groei publieksbereik** – Kunstlinie streeft naar een stijging van het totale publieksbereik met 10% over de gehele periode.
- **Verhoging herhaalbezoek** – het doel is dat minimaal 35% van de bezoekers vaker dan één keer een bezoek brengt aan Kunstlinie.

Dit doen we door extra in te zetten op e-mail-marketing met aanbiedingen van soortgelijk programma's en re-tagerting campagnes op de social mediakanalen van Kunstlinie.

- **Balans in publieksprofiel** – met de Ontspanningszoeker als stabiele basis, ambiëren we groei van het aantal Essentie-, Expressie- en Stimulatiezoekers (zie cultuursegmentatie MHM).

Dit doen we door de middelen en communicatieboodschap aan te passen op deze doelgroepen en de benadering wezenlijk anders aan te pakken dan bij de Ontspanningszoeker.

- **Vergroten van naamsbekendheid** – 10% meer zichtbaarheid in Almere, Flevoland en de regio, gemeten via het merkonderzoek BrandAlchemy (Hendrik Beerda), zodat Kunstlinie meer herkend wordt als de culturele huiskamer van de stad.

6.2 Publieksanalyse

Gezien de grote diversiteit van ons publiek hanteren we verschillende middelen om erachter te komen wie onze bezoekers zijn en hoe we ze kunnen bereiken. Daarvoor gebruiken we onder meer data-analyse, de cultuursegmentatie van Morris Hargreaves McIntyre (MHM) en volgen we hun klantreis met het STDC-model (See-Think-Do-Care) van Google.

Data-analyse

Met behulp van data uit Ticketmatic, Ticketworks Marketing en Google Analytics krijgen we een beeld van onze bezoekers, hoe vaak en waarvoor zij komen, en welke kanalen het meest effectief zijn om ze te bereiken. De cijfers zijn van seizoen 2024-2025.

- **Geografische herkomst:** 55% van onze bezoekers komt uit Almere zelf, 9% uit 't Gooi en Amsterdam, 6% uit de rest van Flevoland en 30% uit de rest van het land. Daarmee bedienen we zowel een lokaal, regionaal als landelijk publiek.

Vergeleken met pre-coronaseizoenen 2018-2019 zien we een verschuiving: 77% van de bezoekers kwam uit Almere, 6% uit 't Gooi en Amsterdam, 4% uit de rest van Flevoland.

- **Profiel:** onze bezoeker is gemiddeld 47 jaar. Ongeveer 71% van de bezoekers identificeert zich als vrouw. Het is met name deze groep die de kaartjes boekt waardoor ze leidend is in targeting van bijvoorbeeld online campagnes.

Vergeleken met pre-coronaseizoenen 2018-2019 is de gemiddelde leeftijd acht jaar jonger, een indicatie dat ons jongere publiek groeit.

- **Bezoekgedrag:** 67,3% bezoekt Kunstlinie één keer per seizoen; 26,4% bezoekt Kunstlinie 2 tot 4 keer per seizoen en 6,1% bezoekt Kunstlinie vaker dan 5 keer. We kunnen concluderen dat het herhaalbezoek stijgt.

Vergeleken met pre-coronaseizoenen 2018-2019 zijn de percentages respectievelijk 73,9%, 19,6% en 6,1%.

- **Boekgedrag:** 41,1% van de bezoekers bestelde eerder dan één kwartaal voor aanvang van het evenement kaarten, 23,2% bestelde 3 tot 1 maand(en) kaarten voor aanvang en 35,7% bestelde tussen de 1 maand en dag van aanvang kaarten.

Vergeleken met pre-coronaseizoenen 2018-2019 zijn de percentages respectievelijk 45,9%, 18,4% en 35,7%.

- **Kanalen:** onze zichtbaarheid groeit via digitale kanalen. In 2024 steeg het aantal Instagramvolgers 100 per maand waarmee we de groep 20-39 jaar goed bereiken. Facebook blijft stabiel bij de doelgroep 40-50+. TikTok biedt kansen om 18-24-jarigen aan Kunstlinie te binden. Hier ontwikkelen we de komende jaren passende formats voor die inspelen op de kernwaarden en jaarthema's van Kunstlinie.
- **Waardering:** het publiek waardeert Kunstlinie gemiddeld met een 8,1. Gastvrijheid, het brede aanbod en de sfeer worden zeer gewaardeerd. Verbeterpunten zijn onder meer gericht op de horeca: oplossen van lange wachtrijen in de pauzes en meer horeca-aanbod overdag. Samen met Vijverborgh, gespecialiseerd in ontwikkelen en implementeren van succesvolle horecaconcepten, zoeken we naar oplossingen.

Cultuursegmentatie van Morris Hargreaves McIntyre

De cultuursegmentatie van Morris Hargreaves McIntyre (MHM) werkt met acht leefstijlen als doelgroepen, geeft een concreet beeld van de wensen en behoeftes van deze leefstijlen en biedt inzicht welke vormen van marketing daarbij aansluiten.

Kunstlinie richt zich op vier van deze leefstijlen die het meest aansluiten bij de artistieke visie én bij de dynamiek van Almere.

Ontspanningszoeker

De Ontspanningszoeker zoekt een onbezorgd avondje uit. Cultuur staat voor een gezelligheid en samenzijn, bijvoorbeeld bij musicals als Onze Jordaan, cabaret van Tineke Schouten of familievoorstellingen voor meerdere generaties. Bezoekers met een migratieachtergrond vinden herkenning bij bijvoorbeeld Roué Verveer of Kaseko in Concert.

Kunstlinie bereikt hen via e-mailcampagnes, lokaal drukwerk zoals Almere Deze Week, sociale media en arrangementen die cultuur combineren met horeca. Met meer aandacht voor gastvrijheid en loyaliteitsprogramma's laten we ze vaker terugkomen en versterken onze rol als ontmoetingsplek voor de stad.

Essentiezoeker

De Essentiezoeker wil verdieping en geraakt worden door actuele thema's en betekenisvolle verhalen. We bedienen hen met voorstellingen uit de seizoensthema's, debatten, lezingen en contextprogramma's die ruimte bieden voor dialoog.

Kunstlinie bereikt hen via inhoudelijke e-mailcampagnes, podcasts en exclusieve previews of ontmoetingen met makers. We bouwen dit uit met structurele plekken voor ontmoeting en reflectie, zodat Kunstlinie niet alleen een podium is, maar huis voor inspiratie en intellectuele uitwisseling.

Expressiezoeker

De Expressiezoeker wil graag zelf meedoen en zich herkennen. Deze groep voelt zich thuis bij de Stadsprogrammering, dans- en muziekvoorstellingen geworteld in The Culture en talentontwikkelingstrajecten voor jonge makers.

Kunstlinie spreekt hen aan via Instagram, TikTok en door samen te werken met lokale artiesten en influencers die als vertrouwde ambassadeurs optreden. In de komende periode worden campagnes meer participatief en co-creatief, zodat jonge en diverse netwerken niet alleen bereikt maar ook langdurig verbonden worden aan Kunstlinie.

Stimulatiezoeker

De Stimulatiezoeker is avontuurlijk en nieuwsgierig en zoekt verrassende ervaringen in multidisciplinaire festivals, cross-overs en vernieuwende digitale formats.

Kunstlinie prikkelt hen met teasers, trailers en dynamische content, zoals de campagnes in Almeerse bussen die jongeren op onverwachte plekken bereiken. In de toekomst wordt deze groep sterker verbonden via innovatieve programma's en samenwerkingen, zodat Kunstlinie zich ontwikkelt tot dé plek voor experiment en vernieuwing in Almere.

6.3 Publiek van de toekomst

Bijna de helft van de inwoners is jonger dan 30 jaar. Zij zijn de toekomstige cultuurdragers en -makers en daarom vinden wij deze groep van belang. We onderscheiden drie levensfasen met elk een eigen dynamiek: kinderen (0-12 jaar), jongeren (12-16 jaar) en jongvolwassenen (16-30 jaar).

O-12 jaar

Onze jeugdprogrammering is gericht ons op meerdere segmenten:

- de Ontspanningszoeker, voor wie cultuurbezoek vooral een gedeelde gezinsactiviteit is die ontspanning biedt (met name commerciële programmering in de grote zaal);
- de Essentiezoeker, voor wie actuele thema's en betekenisvolle verhalen belangrijk zijn (voorstellingen van o.a. BonteHond, de Toneelmakerij en Het Filiaal Theatermakers);
- de Stimulatiezoeker, voor wie avontuur en nieuwsgierigheid centraal staat (2turvenhoog festival, Koffie & Theater)

12-16 jaar

Deze leeftijdsgroep zoekt naar meer expressie en identiteit en vindt dit terug in dans- en muziek-activiteiten geworteld in The Culture en educatieve schoolprojecten. Hiermee sluiten zij aan bij de Expressiezoeker waarbij actief meedoen en je stem laten horen centraal staat.

16-30 jaar

Voor jongvolwassenen geldt dat hun interesse uiteenloopt van maatschappelijk debat en verdieping (Essentiezoeker), tot experiment en cross-overs (Stimulatiezoeker) en tot uitgaan op een manier waarin cultuur en vrije tijd samenkomen (Ontspanningszoeker en Stimulatiezoeker). De zaal X-programma's sluiten hier goed op aan.

In alle segmenten komt de jongere doelgroep terug: als kind dat cultuur spelenderwijs beleeft, als tiener die zich wil uitdrukken en verbinden, en als jongvolwassene die zoekt naar verdieping, vernieuwing en ontmoetingsplekken.

De communicatie richt zich op kanalen als TikTok en peer-to-peer-marketing voor jongeren, schoolnetwerken en educatieve trajecten voor kinderen en samenwerkingen met makers en influencers voor jongvolwassenen. Door jongeren expliciet in elk segment te positioneren en hun leefwereld te verbinden met de programmering, bouwt Kunstlinie aan een duurzame relatie met de nieuwe generaties Almeerders.

The Culture

Jongvolwassenen die deel uitmaken van The Culture, vormen een heel specifieke maar grote groep Almeerders. Kunstlinie richt zich de komende jaren op deze doelgroep door hen een structurele plek te bieden binnen zowel de programmering als in de communicatie.

Naast de social mediakanalen als Instagram, TikTok gebruiken we YouTube, waar makers en influencers uit The Culture zelf het verhaal vertellen in korte video's, vlogs en podcasts.

Met de programmalijs *Powered by zaal X* als motor liggen er ideeën om guerrilla-acties in te zetten: pop-up events in stadsdelen, campagnes op festivals en samenwerking met partners als Suburbia en influencers uit Almere en de Metropoolregio Amsterdam. Zo creëren we zichtbaarheid op de plekken waar deze doelgroep leeft, bouwen we aan vertrouwen en maken we Kunstlinie tot een voor hun vanzelfsprekende plek.

Engelstalig aanbod

Het Engelstalige aanbod brengen we onder de aandacht met een gerichte Engelstalige campagne via platforms als *IN Amsterdam*, *lamExpat.nl*, *Expat Republic* en Engelstalige Facebookgroepen zoals *Expats in Almere* en *Expats in Amsterdam*, aangevuld met Instagram- en TikTok-advertenties gericht op expats en internationale studenten. We werken al samen met Hogeschool Windesheim, maar richten onze pijlen in de nabije toekomst ook op internationale scholen in de regio en culturele hubs zoals bibliotheken en taalscholen, zodat zowel studenten, expats als gezinnen het aanbod tegenkomen in hun eigen netwerken.

Tot slot

In aanvulling op eerder genoemde doelgroepgerichte middelen en activiteiten maken we ook gebruik van de volgende promotieactiviteiten:

- Kunstlinie zet verschillende kortings- en leden-initiatieven in.
- Kunstlinie is aangesloten bij de Podiumpas, CJP en Museumkaart.
- Jongeren tussen 16-30 jaar kunnen vanaf seizoen 2025-2026 vanaf 48 uur voorafgaand aan een niet-uitverkochte voorstelling met 50% korting naar binnen.
- Kunstlinie neemt sinds 2024-2025 deel aan de VriendenLoterij VIP-actie met gereduceerde tarieven. Sinds december 2024 zijn er al bijna 5.000 kaarten verkocht aan VIP-kaarthouders, waarvan ongeveer een kwart nieuwe bezoekers. Vanaf september 2025 kunnen VIP-kaarthouders ook gratis de Kunsthal bezoeken.
- Het Kunstlinie Membership, geïntroduceerd in 2024, biedt bezoekers voordelen zoals kortingen, vroegboekmogelijkheden en exclusieve evenementen.

7.1 Organisatie

Formatie

Bij Kunstlinie werken 50 medewerkers met een vast dienstverband, verdeeld over 39 fte. Vier oproepkrachten werken op basis van een O-uren contract en indien noodzakelijk worden zzp'ers zoals technici ingehuurd. Voor 'vaste' medewerkers zonder dienstverband (onder andere horeca) maken we gebruik van een payroller.

Kunstlinie wordt ondersteund door ongeveer 40 vrijwilligers, aangestuurd door een coördinator. Hun inzet is een 'vaste waarde', en met name bij schouwburgvoorstellingen van groot belang. Het is onze wens deze groep uit te breiden.

Werkgeverschap

Kunstlinie maakt werk van goed werkgeverschap, maar een inhaalslag moet nog wel gemaakt worden. Het personeelshandboek en daaraan verbonden regelingen zijn recent geactualiseerd. Ook zijn het verzuim- en verlofbeleid, de personeelscyclus en loopbaanontwikkeling, als onderdelen van het HR-beleid, in herontwikkeling. Eind 2025 zijn deze geïmplementeerd. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan het personeelsplan, geënt op aanpassingen in het organisatie-model, zoals hierna wordt toegelicht.

Kunstlinie organiseert periodieke personeelsbijeenkomsten in het licht van informeren, discussiëren en verbinden. Ook zijn er, ondanks financieel uitdagende tijden, op gezette tijden personeelsactiviteiten en een jaarlijks personeelstuitje.

Organisatie

De organisatie heeft op dit moment een breed opgezet managementteam, aangestuurd door de directeur-bestuurder (ad interim). We werken

momenteel aan een nieuw organisatie-model dat beter is toegesneden op actuele vraagstukken, op onze huidige en toekomstige ambities en op onze weerbaarheid. De nieuwe organisatie krijgt een ranke managementstructuur en is gefocust op drie pijlers: programma & publiek, hospitality & events en bedrijfsvoering. Binnen die pijlers krijgen de afdelingen een stevig mandaat en een hoge mate van autonomie en zelfsturing.

Kenmerken als toegankelijkheid, flexibiliteit, wendbaarheid, veelzijdigheid en creativiteit vormen de basis van de nieuwe organisatie. In het kader van loopbaanontwikkeling zal hier aandacht aan besteed worden.

Kunstlinie gaat de komende jaren zijn partnerschappen met onder andere Suburbia, BonteHond, Jij bent M, 2turvenhoog, CKV en AJSO verstevigen. Het voordeel is tweeledig: we leren van elkaar, maken gezamenlijk gebruik van het gebouw en plukken de vruchten van cross-over samenwerking en gezamenlijke producties.

Duurzaamheid en ecologische voetprint

In de voorbije jaren zijn – mede in het kader van de Duurzaamheidsagenda van de Gemeente Almere – veel aanpassingen gedaan; alle verlichting is vervangen door LED-licht (inclusief theaterlampen), er zijn gescheiden afvalstromen gerealiseerd en wegwerpservies is vervangen door duurzame herbruikbare materialen.

Ook maken we minder drukwerk en communiceren meer online. Voor drukwerk dat wel wordt gemaakt gebruiken we duurzame papiersoorten. De verspreiding besteden we uit aan Flyerman, die drukwerk voor verschillende organisaties tegelijk verspreidt waardoor verspilling van energie wordt tegengegaan.

Veel medewerkers van Kunstlinie wonen in de nabije omgeving en komen met de fiets naar het werk. Binnen de financiële mogelijkheden faciliteert Kunstlinie de fiscaal voordelige aanschaf van een fiets. De gunstige ligging ten opzichte van het openbaar vervoer maakt dat medewerkers die van verder komen hier veelvuldig gebruik van maken.

Kunstlinie werkt sinds 2024 met *Effektief* schoonmaakgroep. De schoonmakers werken overdag, staan in direct contact met medewerkers en bezoekers en maken gebruik van milieuvriendelijke producten.

Voor de voorzieningen in onze (vele) toiletruimtes is Kunstlinie in 2025 overgestapt op een nieuwe leverancier. *Elis* werkt uitsluitend met circulaire materialen en producten; toiletpapier en handdoekjes zijn gemaakt van gerecycled papier.

Sinds medio 2025 is Kunstlinie lid van *Greenbookings* en draagt bij het organiseren van events bij aan CO2 compensatie.

In het najaar van 2025 is de verbouwing van het CKVA-gebied afgerond met als resultaat een verbeterd binnenklimaat door een nieuwe, duurzame koelinstallatie. Met dank aan V&A.

Dit jaar nog kiest Kunstlinie voor een nieuwe koffieleverancier. Peeze koopt biologisch verbouwde koffiebonen in en draagt bij aan een eerlijk en leefbaar inkomen voor de koffieboeren. In de eigen koffiebranderij wordt energiezuinig gebrand en de koffie afvalvrij verpakt in emmers die navulbaar zijn. De *Eversys koffiemachines* die Kunstlinie dit jaar heeft aangeschaft zijn opgebouwd uit modules die duurzaam te herstellen zijn.

De brancheorganisaties VSCD, VTP, VVTP en NAPK (penvoerder) werken sinds 2024 gezamenlijk aan het *Theatre Green Book* (TGB) ten behoeve van duurzame theaters en podia in Nederland. In het TGB is de kennis en ervaring van de Britse kunstensector met verduurzaming vertaald naar een aantal kernprincipes en een stapsgewijze aanpak voor een groenere podiumkunstsector. Kunstlinie heeft werksessies bijgewoond en op basis daarvan besloten de implementatie van TGB te volgen. De methodiek is goed afgestemd op de sector, er zijn *best practices* ter inspiratie en intervisiemogelijkheden met collegagebruikers in Nederland. Kunstlinie stapt vanaf TGB 2.0 in en de implementatie loopt van najaar 2025 tot eind 2028.

Kunstlinie loopt aan tegen de grenzen van verdere verduurzaming van het gebouw. Op het gebied van klimaatbeheersing en energiestromenbeheer valt nog veel winst te behalen, maar de opties zijn niet eenvoudig te vertalen naar concrete verbeteringen. We zijn daarover in overleg met Vastgoedbedrijf Gemeente Almere en hopen samen met de gemeente de mogelijkheden vanuit de DUMAVA-regeling te verkennen.

7.2 De Codes

Fair Practice

Kunstlinie onderschrijft en hanteert de Fair Practice Code. Collectieve beloningsafspraken en het belang van een collectieve verantwoordelijkheid in de sectoren waarin Kunstlinie actief is, worden gevolgd. Transparantie, gelijkwaardigheid en respect staan voorop in de bedrijfsvoering. Dit betekent dat iedereen die voor en met Kunstlinie werkt eerlijk wordt beloond. Dat geldt ook voor onze ambassadeurs die, naast het voordeel van persoonlijke en professionele ontwikkeling, een passende vergoeding ontvangen voor hun bijdragen aan de organisatie.

De salariëring (inclusief het honoreren van overuren) volgt de CAO Nederlandse Podia en is in lijn met de VVNT. Vergoedingen voor freelancers en makers zijn gebaseerd op de CAO-richtlijnen en marktconforme tarieven.

Dit beleid draagt bij aan duurzaam, eerlijk en transparant ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie, en aan verantwoord marktgedrag en kritische reflectie. Daarnaast heeft Kunstlinie aandacht voor groei en ontwikkeling van menselijk kapitaal.

Een veilige werkomgeving is belangrijk. Dit betreft zowel de fysieke werkomgeving als persoonlijke veiligheid. Het draagt bij aan de mentale gezondheid, welzijn en duurzame inzetbaarheid.

Vanuit ArboNed is een externe vertrouwenspersoon beschikbaar en medewerkers worden hieraan herhaaldelijk herinnerd.

Werkdruk krijgt de komende tijd meer aandacht. De balans tussen de hoeveelheid werk en beschikbare uren, en die tussen werk en privé, is niet altijd in evenwicht. Vanuit passie en betrokkenheid geven medewerkers soms meer dan op langere termijn goed voor hen is.

Diversiteit en Inclusie

Bij Kunstlinie staan diversiteit en inclusie als waarden hoog in het vaandel ten aanzien van medewerkers, voorstellingen en activiteiten, publiek, partners én de Raad van Toezicht. Het uitgangspunt *Practice What You Preach* is verankerd in het beleid. We volgen de uitgangspunten van de Code Culturele Diversiteit en zijn aangesloten bij *Musea Bekennen Kleur* (MBK). ‘De Verbintenis’ die we hiermee zijn aangegaan onderschrijft het belang dat we eraan hechten; de doelstelling van MBK is museale instellingen duurzaam te verenigen in hun streven diversiteit en inclusie daadwerkelijk te verankeren in het DNA van de verschillende organisaties. Dit wordt toegespitst op de 4 P’s: Programma, Publiek, Personeel en Partners met ruimte voor kennisdeling en (zelf)reflectie. De opbrengsten van deze samenwerking gebruikt Kunstlinie om zijn D&I doelstellingen en resultaten te verstevigen. Daarnaast ontwikkelt Kunstlinie op basis van de tools van Madhu Mathoera (De Inclusieve Organisatie) aanvullend D&I-beleid op het gebied van publieksontwikkeling en programmering. Vervolgstap is een meer inclusief HR-beleid dat zich naast werving- en selectie ook richt op inclusie en sociale veiligheid op de werkvloer.

Met de onderwijsprogramma’s voor diverse schooltypes en niveaus (PO, VO, VMBO, MBO en HBO) bereiken we een breed publiek dat de bevolkingsamenstelling van de stad representeert.

Samen met *Stichting Onbeperkt Genieten* maken we Kunstlinie toegankelijker voor neurodiverse en prikkelgevoelige bezoekers, onder meer met prikkelarme openstellingen van de Kunsthal, het faciliteren van prikkelarme groepen en creëren van een prikkelarme ruimte. Begin 2026 stellen we de ruimte *Nurse & Pray* daarvoor open.

Met *Vier Het Leven* en *PlusBus* bevorderen we toegankelijkheid voor ouderen en via *Komt Het Zien* wordt audiodescriptie aangeboden bij bepaalde voorstellingen.

Kunstlinie biedt meermaals per jaar een voorstelling aan met een gebarentolk.

In het kader van de European Accessibility Act nemen we de website onder handen.

De fysieke toegankelijkheid van het gebouw en de interne voorzieningen zijn goed op orde, en worden met regelmaat aan een nadere toets onderworpen.

Als culturele huiskamer van de stad zal de toegankelijkheid van ons pand verder worden ontwikkeld.

Voorbeeld is de CityLounge (entree) waar de Almeerder graag binnenstapt voor een ontmoeting en een goede koffie, maar ook de mogelijkheid krijgt om even de laptop open te klappen.

Code Governance Cultuur

Kunstlinie volgt en onderschrijft de Governance Code Cultuur. De principes van de code worden toegepast en waar nodig uitgelegd. Hierover leggen we verantwoording af in het jaarverslag dat wordt gepubliceerd op de website.

De Raad van Toezicht (RvT) ziet als werkgever toe op het beleid van de directeur–bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de organisatie. Ook staat de RvT het bestuur met raad en advies terzijde. Bij de vervulling van zijn taak is het belang van de stichting en de bij de stichting betrokken personen leidend.

Bij de samenstelling van de RvT is en wordt rekening gehouden met diversiteit, expertise en onafhankelijkheid van de leden. De (competentie) profielen van de leden sluiten aan bij het karakter en de aard van Kunstlinie, en de kansen en uitdagingen die voorliggen.

De RvT heeft uit zijn midden een audit commissie (AC) benoemd die de besluitvorming over de financiën en verslaglegging daarvan voorbereidt, en de jaarrekening, het accountantsrapport en de managementletter bespreekt met het bestuur en de accountant. In deze overleggen wordt ook besproken welke verbeteringen nodig zijn ter versteviging van de administratieve organisatie of verbetering van de verslaglegging.

Daarnaast heeft de RvT een remuneratiecommissie (RC) benoemd die de werkgeversrol naar de bestuurder vervult. Taken als een jaarlijks evaluatiegesprek, advies over juridische en HRM kwesties, en de bezoldiging van het bestuur vallen onder die commissie. De beloning van de directeur–bestuurder en leden van de RvT valt binnen de kaders van de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WVNT).

De RvT vergadert minstens vier keer per jaar volgens een van tevoren vastgesteld schema en voorafgegaan door een vergadering van de audit commissie. Het aan- en afstreden van leden van de raad verloopt volgens een vastgesteld rooster. De RvT reflecteert jaarlijks op het eigen functioneren.

De RvT wordt sinds 2025 bijgestaan door een secretaris. Naast planning, voorbereiding en verslag-

legging van de vergaderingen, actualiseert deze de statuten, stelt de diverse regelingen op en houdt nevenfuncties bij.

In het kader van publiekelijk verantwoording van subsidiegelden en de verplichtingen die de ANBI-status met zich meebrengt, publiceert Kunstlinie de jaarverslagen inclusief jaarrekeningen op de website. De Gemeente Almere ontvangt na afronding van de accountantscontrole als eerste het complete jaarverslag.

7.3 Financiering

Gebouw en kansen

De modernisering van het klimaatsysteem van de Kunsthal en omliggende ruimtes, en het onderhoud aan wanden en plafonds, maakt efficiënter en lucratiever gebruik van het gebouw mogelijk. Om het gebouw echt beter te benutten en de activiteiten uit te kunnen breiden, zijn meer aanpassingen nodig. Hierover zijn we in gesprek met de gemeente en de eerste concrete stappen worden gezet.

Met een verbouwing van de middenzaal, die met een extra vluchtroute een grotere capaciteit krijgt en daardoor breder inzetbaar is, kunnen samen met poppodium de Meester sta-concerten geprogrammeerd worden. Het maakt de zaal ook geschikt voor verhuur aan commerciële evenementen.

Ten aanzien van vaste huurpartners en gebruikers kijken we kritischer naar de planning, vooral wanneer er gemonteerd moet worden tijdens piekmomenten in het seizoen. Het is van belang ruimte te houden voor verhuur, met name voor genoemde commerciële activiteiten.

We heroverwegen de financiële afspraken met culturele verhuurpartners, zowel structureel als incidenteel. Met onze vaste gebruikers CKV en AJSO onderzoeken we hoe we dit zo optimaal en verantwoord mogelijk kunnen doen.

Wat betreft programmering wordt er scherper gekozen tussen programma dat past in ons artistiek profiel enerzijds en kwalitatieve goedlopende winstgevendende voorstellingen, passend bij onze regiofunctie anderzijds.

Onder de noemer 'hospitality' willen we het horeca-aanbod en de mogelijkheden voor het organiseren

van evenementen, seminars en congressen uitbreiden. Ook het aanbieden van ruimtes binnen Kunstlinie voor cursussen biedt kansen de inkomsten uit te breiden.

Momenteel investeert Kunstlinie in een adviestraject dat de horeca moet professionaliseren, en in fysieke faciliteiten om het aanbod en de mogelijkheden verder te kunnen ontwikkelen.

Dit moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan de exploitatie van Kunstlinie.

Steun voor de ontwikkeling van deze plannen vanuit de gemeente zijn van significant wederzijds belang; het draagt bij aan een rijk cultureel aanbod en een (financieel) gezonde organisatie.

Financieringsmix

Voor Kunstlinie is Gemeente Almere de belangrijkste financiële partner. Daarnaast ontvangen we onder meer structurele bijdragen van het landelijke Fonds Podiumkunsten en Fonds 21.

Kunstlinie gaat zich meer dan voorheen richten op het werven van externe financiering. Hierbij richten we ons, naast het verstevigen van de al bestaande band met de particuliere achterban, op bedrijfs sponsoring en steun vanuit fondsen en loterijen. Onder leiding van de interim bestuurder wordt, rekening houdend met ervaringen uit het verleden, hard gewerkt aan het opzetten van activiteiten die een impuls gaan geven aan het versterken van externe financiering. Onder andere wordt begin 2026 een groot evenement georganiseerd om de banden met het bedrijfsleven aan te halen.

In het kader van het (tijdelijk) inhuizen van samenwerkingspartners zal Kunstlinie werken langs twee lijnen: partners en culturele organisaties. Voor het gebruik van ruimtes werkt Kunstlinie met twee tarieven: een partnertarief (kostprijs) en een cultureel tarief (kostprijs+). Voor commercieel gebruik hanteert Kunstlinie marktconforme prijzen. Ditzelfde stramen geldt voor de dienstverlening vanuit Kunstlinie.

Door sterker dan voorheen in te zetten op een mix van financiering, zal Kunstlinie weerbaarder worden voor schommelingen in de subsidiëring. Toch moet gewezen worden op de financiële kwetsbaarheid van de organisatie. Het huidige negatieve eigen vermogen, dat als gevolg van tegenslagen uit het verleden ontstaan is, is een zorgelijk aandachtspunt. Op basis van strikt financieel beleid zullen de kosten zoveel mogelijk beperkt worden gehouden. Een

meer fundamentele oplossing zou kunnen bestaan uit financiële hulp vanuit Cultuur & Ondernemen in de vorm van een zogeheten Cultuurlening. Kunstlinie onderzoekt deze mogelijkheid op haalbaarheid en wenselijkheid.

Kunstlinie onderhoudt het iconische pand, dat eigendom is van de gemeente Almere, met zorg. Het is van cruciaal belang dat de gemeente de financiering hiervan in lijn brengt met de te verwachten kosten, en dat deze jaarlijks worden geïndexeerd. Hierover maakt Kunstlinie graag zo snel mogelijk concrete afspraken met Vastgoedbedrijf Almere.

Continuïteit en risicobeheersing

De continuïteit van Kunstlinie kent twee fundamentele aspecten: de passie en inzet van de medewerkers van Kunstlinie is altijd groot. Daarmee kunnen bergen verzet worden en dat zal Kunstlinie blijven doen.

Tegelijkertijd is de financiële basis van Kunstlinie wankel. In dit plan is beschreven en uitgelegd hoe Kunstlinie vanuit zijn inhoudelijke programmering, het aangaan en versterken van partnerschappen, het versterkt inzetten van de mogelijkheden van het gebouw, etc. zijn positie in de markt wil gaan versterken. Dit zal een positieve weerslag hebben op de continuïteit van de exploitatie. De plannen die hiervoor gemaakt worden, en het op een passende wijze inrichten van de organisatie, zijn een elementaire vorm van risicobeheersing waarin actief wordt geïnvesteerd.

Daarnaast zullen de door de gemeente aangekondigde bezuinigingen hun weerslag op de personele organisatie hebben. Dat vormt een risico voor het kunnen realiseren van onze ambities.

Door middel van actief relatiebeheer met alle partners en stakeholders van Kunstlinie wordt verder geïnvesteerd in de continuïteit van de organisatie. Hierbij is gemeente Almere onze belangrijkste partner. Meer dan voorheen zal Kunstlinie in zijn relatiebeheer de breedte opzoeken om op die manier als een relevante, toegankelijke en toekomstgerichte culturele huiskamer van Almere zijn positie te verstevigen.